

MORTS FORA 1651-1694

Font: Arxiu Diocesà de Mallorca, Concessos i Dispenses Matrimonials

ALCÀNTARA, Josep. 10-4-1662: àlies Matxo, casat amb Elisabet Domingo. El patró Pere Sbert, de 30 anys, diu que fa dos anys anaven en cors dues fragates de M., d'una era patró dit testimoni i de l'altra Joan Riera, àlies Petit, en que hi anava per mariner dit Alcàntara, abordaren 4 carbós de moros, après de la *pelea* s'ajuntaren les dues i demanaren al patró de l'altra que tenia de nou li digué que havien mort a Alcàntara i l'havien llençat en mar. Pere Riudevets, ferrer de 30 anys, diu que fa dos anys anaven en cors dues fragates de M. en conserva, Alcàntara anava en la del patró Riera i el mataren a la *pelea* que tingueren amb 4 carbós de moros, ajudà a llençar-lo en mar, nafraren altres dos homes. La vda., de 50 anys, diu que fa dos anys son marit se'n anà en cors amb dues fragates, dies après tornaren i els patrons i mariners li digueren que son marit havia mort a una *pelea* i l'havien llençat en mar, li tornaren la sua roba.

ALÒS, Joan. 10-5-1680: mariner de M., casat amb Anna Martina Muntaner. Sebastià Vives, mariner de M., de 20 anys, diu que fa tres anys i mig se'n anaren junts de viatge amb el patró Tomàs Fort, descobriren terres de **Sardenya** i prop del cap de Falcó¹ un cop de mar trabucà la sagetia, eren 37 i sols se'n salvaren 7, la mar tragué 15 homes tots inflats que no els conegueren, els altres s'havien negat, no es salvà Alòs. Joan Bover, mariner de M., de 34 anys, diu que fa tres anys i mig partien plegats amb la sagetia del patró Tomàs Fort i arribaren a descobrir terres de Sardenya, prop de les *Anayres* al cap Falcó començaren a tenir borrasca, dit Joan li digué tot plorós que temia negar-se perquè no sabia nedar, un cop de mar trabucà la sagetia, de 37 homes se'n salvaren 7, estigueren 7 dies a terra i la mar tragué 15 persones desfigurades, Alòs es negà.

ALÓS, Llorenç. 7-4-1672: mariner de la ciutat, casat amb Margarita Salvà. Francesc Xepelli, de M., de 20 anys, diu que anaven de viatge junts i morí al Grau de **València** i el portà al coll a enterrar, fa 3 anys. Joan Ferregut, mallorquí de 44 anys, diu que anaren de viatge i morí al Grau de València, el va veure morir i portà al coll a enterrar fa 3 anys. La vda. Margarita, de 44 anys, diu que fa 3 anys son marit morí al Grau de València, li digueren els mariners.

ALPHARES, Pere. 28-3-1662: de **Catalunya**, casat a M. amb Francina Guàrdia, de 26 anys, f. de Rafel i de Francina Camps. Joan Gamundí, satelles (?) del sr. Proregis Maria, de 30 anys, diu que fa 4 anys es trobava a la nau del capità Lluís Maltès, anomenada St. Joan, a Oristany (Sardenya) amb companyia del patatxo del capità Fontanils, àlies Sardina, on anava per mariner dit Alphares, carregaren blat i després d'oïr missa partiren per M., pel temps la

¹ Capo Falcone es troba al nord-oest de Sardenya al N. de l'Alguer vora l'illa Asinara que seria les *Anayres* del text.

nau corregué a Alcorna (?) i als pocs dies vingué nova que el patatxo s'havia perdut i negat a les Boques de Bonifacio sens salvar-se persona alguna i, mai ha aparegut ningú dels que es trobaven a dit patatxo. Joan Camatxo, sabater de M., de 24 anys, diu que fa 4 anys es trobava a Càller en servei del capità Joan Cases que era cunyat del dit Alphares que anava en sa companyia, els dos el deixaren i s'embarcaren per mariners al patatxo del capità Fontanils, partiren per Oristany a carregar blat, dit testimoni demanà llicència per arribar a terra a parlar amb el seu pare que era a Càller, tornant al moll ja havien partit, es mogué gran tempestat i vingué la nova que el patatxo s'havia negat amb totes les persones, als pocs dies trobant-se a les Boques de Bonifacio trobà a la vorera del mar la popa de dit patatxo. La vda., de 26 anys, diu que fa 4 anys son marit partí amb son cunyat Joan Cases i anaren a Càller, passat alguns temps vingué una sagetia de Gènova que aportà la nova de que el patatxo del capità Fontanils s'havia negat a les Boques de Bonifaci carregat de blat, après l'informaren de les persones que hi havia en dit i que son marit hi era i s'havia negat, havia tingut un discurs amb el capità Cases, casat amb una germana de dita vda., i havia partit de Càller a Oristany per carregar blat i la vinguda s'havien negat. La vda. casa amb Pere Antoni Roca, f. de Pere i de Maria Boxada, de Barcelona, a Sta. Creu.

ALTAMIRA, Josep. 10-4-1662: àlies Matxo, casat amb Elisabet Domingo, de 50 anys. El patró Pere Sbert, de 30 anys, diu que fa dos anys anant en cors dues fragates de M., a una de les quals dit testimoni era patró i de l'altre Joan Riera, àlies Petré, on anava per mariner dit Altamira, abordaren 4 carbós de moros, après de la *pelea* el patró de l'altra li digué que havien mort dit Altamira i que l'havien llençat en mar, no el va veure més. Pere Riudevè test.

ALZAMORA, Josep. 26-9-1681: de M., casat amb Francina Binimelis. Fra Josep Maria da Bologna, caputxí, vicari apostòlic a **Tunis**, dona fe de que passaren a millor vida: Jaume Sala d'Eivissa, Francesc Mandat, Raymondo Paho, Bernardo Valensat, Josep Alzamora, Pietro Roletto, Francisco Glaudez i Joan Martínez d'Eivissa, consta al seu llibre de difunts.

AMENGUAL, Joan. 28-9-1682: àlies Barca, de Binissalem, casat amb Margarita Reus, f. de Llorenç i de Caterina Sampol. Antoni Palou, teixidor de lli, de M., de 46 anys, diu que l'agost de l'any passat estant els dos forçats a les galeres de Càller ell morí, estava dos bancs davant del seu a la mateixa part.

AMORÓS, Joan. 31-10-1656: àlies braç de falcó, mariner d'Alcúdia casat amb Margarita. Montserrat Avellà, corredor de coll de M., de 41 anys, diu que fa 12 anys anaven de Tarragona a M, amb la sagetia la Dama i els *encaptivà* una galera d'Alger i els vengueren a Tunis, fa dos anys dit testimoni estava a una possessió d'un turc fora de la ciutat, anà a **Tunis** al bany de Sant Leonard on estava dit Amorós i li digueren els captius que Amorós havia mort feia pocs dies de malaltia. Jacint Mesquida, blanquer de M., de 62 anys, diu que fou captiu a Tunis en companyia de dit Amorós, els dos eren captius de Mamet Bayà, habitant al bany de St. Leonard junt a la porta de la mar de Tunis, farà dos anys i alguns mesos que dit morí de malaltia al bany i l'enterraren. La viuda, de 35

anys, diu que fa dos anys va saber que son marit havia mort a Tunis per Francesc Ripoll, mariner que havia vingut de captivitat, son cunyat per medi de Llorenç Dastre, que havia vingut d'Alger, escrigueren que havien sabut per un moro dit Babalí que havia mort, després sabé que son cunyat també era mort, també ho sabé per molts captius que vingueren de Tunis.

AMORÓS, Pere. 14-7-1681: d'Artà, casat amb Bàrbara Bisquerra. Pere Servera, de Menorca, casat a M., de 44 anys, diu que trobant-se captiu de moros a **Alger**, fa 2 anys, Jaume Ginard, prevere, li demanà noves d'Amorós, feu diligències amb Antoni Carrió, també d'Artà, que era esclau, per saber si era mort, era tort d'un ull, per haver renegat no es feia amb els cristians, no era mort, 9 o 10 mesos després li digué que era mort tot inflat a un hort d'hortalissa. Francesc Ripoll, de la ciutat, de 23 anys, diu que es trobava captiu de moros a Alger i el conegué, s'havia tornar moro, fa cosa d'un any tingué una malaltia que estava tot inflat, va estar 8 o 10 dies sense veure'l, i li digué Antoni Carrió que havia mort rebentat a un hort fa 9 o 10 mesos.

ANDREU, Onofre. 2-5-1677: casat amb Elisabet Xanxo. Joan Mas, mallorquí, de 28 anys, diu que a **Melasso** (Milazzo, Sicília) agafà una malaltia i el portaren a l'hospital i als pocs dies morí, el va veure mort fa cosa de dos anys. Altre testimoni diu el mateix.

AYGUA, Gaspar de l'. 24-4-1667: català casat a M. amb Maria Camps, de 40 anys. Joan Ballester, de 34 anys, diu que fa 3 anys quan l'armada de França anà sobre Gíger², ell i altres embarcaren algunes mercaderies a càrrec de dit Gaspar, estant allà tingueren cartes de que estava malalt, després quan l'armada es retirà hi anaren dos vaixells de l'armada de M. i estant al cap del moll parlaren amb Rafel Arbós, mallorquí que hi anava per mariner, que els digué que dit Gaspar havia mort i havia ajudat a tirar-lo a la mar i li donà alguns papers i la clau d'una caixa que dit Gaspat havia embarcat a una tartana francesa d'Arle del patró Pere Riban, lliurà la clau a la viuda Maria Camps. Benet Barceló, de 40 anys, diu que fa 3 anys es trobava al cap del moll com a guarda de mar, tenia compte que dos vaixells de l'armada de França que venien de Giger no sortissin a terra, vingué la patrona Maria Camps, muller de Gaspar de l'Ayguia, per demanar noves de son marit, un tinent d'una de les naus digué que havia mort a la sua nau i l'havien tirat en mar, la muller se'n anà plorant i de les hores porta dol. Gabriel Xambo, de 38 anys, diu que fa 3 anys va veure embarcar a Joan Ballester, son cunyat, a Gaspar de l'Ayguia i a altres amb mercaderies i vitualles a l'armada de França que era sobre Gíger, al dos mesos vingueren al moll dues naus de dita armada, vingueren dues llanxes de dites al moll, vingué un tal Arbós, mallorquí, que digué que Gaspar era mort de cambres a la nau i l'havien tirat en mar, lliurà una bossa de papers. La viuda, de 40 anys, diu que fa 3 anys son marit se'n anà amb algunes vitualles per vendre amb l'armada de França a Gíger. Després vingueren dues naus i li digueren que era mort.

² Nom català de la ciutat de Djidjelli a Argèlia.

BAGUR, Bartomeu. 26-9-1662: natural de Ciutadella

BALLE, Rafel. 9-5-1653: de M., casat amb Margarita Galmés. Sebastià Andreu, de Selva, de 30 anys, l'ha conegut molt des de fa 10 anys, estaven els dos a les carcel·les reials i sa muller li aportava menjar, *isqueren* els dos condemnats a galeres en la galera patrona d'Espanya on estigueren dos anys, ell morí a Porto Hèrcules³ i l'enterraren en terra de dit port. Rafel Bennàsser, mesurador de blat de 38 anys, ha sentit a dir a moltes persones que morí remer a la patrona d'Espanya i ha vist la dona com a viuda. Antoni Lladó, baster de M., de 42 anys, diu que és fama pública que morí remer a la patrona d'Espanya. Miquel Galleta, escrivà, de 36 anys, l'ha conegut molt, estant soldat a la patrona de les galeres d'Espanya farà 9 anys l'aportaren a dita galera, hi estigueren dos anys, a dit testimoni li prengué mal i als 3 mesos tornà a la galera a Porto Hèrcules, no el va veure al banc i Joan Darder, forçat mallorquí, li mostrà un cadàver amortallat amb la cara tapada i li digué que era Rafel Balle que la nit passada havia mort, l'enterraren a la ribera, quan vingueren a M. donaren a la dona els vestits i algunes coses de dit. La vda. diu que fa 9 o 10 anys posaren en galera a son marit, als dos anys vingueren les galeres al port de M. i li digueren alguns mallorquins que era mort, li aportaren robes sues i no les volgué.

BALLESTER, Bernat. 28-3-1657: de Santanyí, casat amb Joana Ballester de Campos. Nicolau Terrassa, bracer de Binissalem, de 36 anys, el va conèixer a les carcel·les reials de ciutat, on estaven presos, i dita Joana el visitava, els posaren a galeres per 5 anys i a dit testimoni per 3, els clavaren a la galera Sant Pere i després a la Sant Miquel que feren nova, després dit testimoni serví de soldat a la mateixa galera, venint de Gènova feren escala a Mallorca i anaren a Barcelona, a ell li prengué mal i als 3 o 4 mesos morí, l'ajudà a enterrar a la platja de **Barcelona** que encara no estava rendida, era home de 28 anys. Felip Ballester, paraire de Campos, de 28 anys, diu que era son cunyat, diu que venint de Barcelona Joan Guells de Campos, son cosí que era estat soldat en la campanya de Barcelona, li donà noves de la mort. La vda. diu que fa 10 anys s'hi casà a Campos, al cap d'un any fou capturat i condemnat a 5 anys de galeres, fa 4 anys li digué Nicolau Terrassa que era mort i es posà com a viuda, encomenà a Joan Guells, soldat a Barcelona, que fes diligències per saber si era mort i li digueren que si.

BALLESTER, Jaume. 25-3-1661: de Gènova, casat amb Joana Llaneres. Josep Àngel, mariner natural de Tarragona, diu que morí a **Liorna**, dit testimoni arribà a Liorna fa dos anys amb una presa que havia fet el vaixell Sta. Clara i arribà Ballester amb un llaüt nafrat d'una mosquetada a la cama i el portaren a una posada, l'anava a veure casi cada dia, als 15 o 16 dies morí de dita ferida, l'ha vist mort, fou enterrat a la Seu de Liorna.

BALLESTER, Josep. 28-5-1660: paraire de M., casat amb Maria Taltavull (*Taltavuy*). Pere Juan, paraire de M., de 36 anys, diu que el dia de Nostra Sra.

³ Porto Ecolle a la província de Grosseto entre Siena i Roma.

dels Àngels de fa 11 anys es trobaven els dos a la sagetia St. Joan de patró Antoni Castillo, els captivà una galera de França i els portà esclaus a Toló, on els clavaren en galera, als 3 o 4 anys estant les galeres al port de **Toló**, treballant els esclaus en terra uns dies i altres a les galeres, no el va veure i demanà al contramestre, que es deia Lluís Vidal, que li digué que feia dos dies que era mort.

BARENGO, Nicolau. 20-3-1676: de Gènova, casat amb Jaumeta Ripoll. Pere Taltavull, de 42 anys, diu que era casat amb una jove que ha estada maltractada, el 1674 s'embarcaren junts al bergantí del patró Sebastià Ferragut, àlies Roget, estava molt desganat, devers la festa de Ntra. Sra. de l'Esperança l'aportaren a un hostel de **Cartagena** perquè pogués rebre els sagraments, l'endemà el va veure mort, Francesc Bonira, mariner de 28 anys, diu que anant embarcats amb el patró Ferragut el 1674 tocaren a Cartagena, estant dit Nicolau molt malalt l'aportaren a un hostel i l'endemà morí. Antonina Bagur, de 40 anys, diu que ha vist a Jaumeta casada amb dit Nicolau, i Taltavull testifica que morí a Cartagena. Jaume Barceló, de 45 anys, diu que Jaumeta amb presència sua fou maltractada pel marit. El patró Gabriel Vanrell, de la ciutat, de 40 anys, diu que fa un any i 4 mesos, al mes de desembre, es trobava a Cartagena on també es trobava el patró Ferragut amb el seu bergantí, dos mariners, Pere Taltavull i Jaume Tauler, li digueren que havien aportat a dit Nicolau malalt a un hostel, l'endemà anà a l'hostal i el trobà mort.

BAUÇÀ, Miquel. 13-7-1653: ferrer, casat amb Margarita Payeres. El patró Sebastià Costa, mariner de M., de 36 anys, el coneixia de M. i diu que fa un any es trobaven a Tarragona, ell fou ferit de contagi i morí, el va veure mort i el va fer enterrar. Bartomeu Capó, paraire de M., de 40 anys, diu que anà al camp de Barcelona i d'allà a Tarragona on prengué el mal del contagi, el patró Salvador Costa el feu embarcar i dit testimoni anà a cobrar la mercaderia que Bauçà havia aportada, valorada en 11 peces de 8, al tornar li digueren que havia mort. La vda. diu que s'hi va casar fa 8 anys i fa un anys se'n anà al camp de Barcelona, anà a Tarragona on morí del contagi. La vda. casa a Sencelles amb Gaspar Garcies, f. de Bartomeu.

BAUÇÀ, Sebastià. 8-5-1653: de Manacor del lloc de St. Llorenç, casat amb Joana Grimalt que diu que es casaren fa 14 anys, al cap de 7 anys el posaren en carcers reials on estigué 3 o 4 mesos i després a les galeres d'Espanya per remar, als 3 anys es deia que havia mort, Jaume Blanquer, de Manacor, ha vingut de fora M. i li ha dit que fa 6 anys li digueren els de la galera que era mort.

BAYOT, Agustí. 20-3-1692: boter, casat amb Magdalena Malvesia. Mateu Rosses, mestre d'aixa de M., diu que el febrer de 1689 es trobaven a la ciutat de l'**Havana** a les Índies i li prengué mal i el 23 morí, el va veure morir i enterrar. Francesc Mas, boter de M., de 45 anys, ha sentit dir a diferents mariners que són vinguts de fora que Bayot morí a les Índies i que aportaren fe de la sua mort. Pere Joan Lalolia (?), ferrer de M., de 35 anys, ha oït dir a diferents mariners que havia mort a les Índies. Certificat de *fray Miguel de*

Sanantonio, enfermero mayor del combento hospital real de San Felipe y Santiago, San Cristóbal y Santa Bárbara de que a un llibre de l'hospital consta que el 23 de febrer de 1689 morí Agustín Bayote, natural de Mallorca, de 40 anys, mariner de l'almiranta de l'armada. Josep Ximenez, franciscà, capellà de la fragata de l'armada reial del *Mar Océano* certifica que Bayot s'havia assentat a dit navili i morí a l'Havana el 23-2-1692 i que els seus béns (vi) es vengueren per 343 reals de plata que lliuraren a Onofre Reus, artiller del navili, per voluntat del difunt.

BENEJAM, Agustí. 17-4-1657: negociant de Menorca, casat amb Coloma Vaquer de Felanitx. Fra Joan Carrió, agustí, de 41 anys, diu que era son cosí i que Coloma també era sa cosina, vivien a Menorca i el divendres sant ha fet un any que l'enterraren al convent del Socors de **Ciutadella** a la capella del santíssim nom de Jesús, tingué noticia estant aquí a Mallorca, anà a Menorca i trobà sa cosina viuda, assistí a los encants de la seva roba i pagà les obres pies. La vda. Coloma, de 35 anys, diu que fa 18 o 19 anys que es casà a Ciutadella i que l'any passat a son marit li prengué mal al principi de la quaresma i el divendres sant morí, a la tarda el sepultaren al convent del Socors al vas del Sant Nom de Jesús, vas propi, com era usufructuària pagà les obres pies, al cap d'uns mesos vingué a M. amb companyia de fra Joan Carrió, de Santanyí, son cosí. Son marit deixà 280 misses al convent de Ciutadella.

BERTRAN, Andreu. 13-1-1676: casat amb Anna Llampayes (en segones núpcies). Jaume Oliver, de la ciutat, de 27 anys, diu que fa un any se'n anaren plegats en cors amb la nau St. Josep, al mig any ell tingué una malaltia a **Palerm** i el portaren a l'hospital i al 3 dies morí, el va veure mort. Jaume Bauló, de la ciutat, de 22 anys, diu que partiren junts de M. i a Palerm hagué mal i l'aportaren a l'hospital on morí als 3 dies, el va veure mort.

BISANYES, Bernat. 22-12-1681: casat amb Caterina Gasto. El capità don Pedro Fortesa, de 39 anys, diu que el 20 d'octubre passat es trobava a **Palerm** davant l'església major i pegaren una punyalada a dit Bisanyes i el va veure morir i ajudà a enterrar-lo per ser criat seu. Antoni Pujol, mariner de M., de 28 anys. Diu que trobant-se a Palerm, junt amb don Pedro Fortesa, Pere Joan Pizà i altres, davant l'església major pegaren una punyalada a Bisanyes i el mataren, ajudà a enterrar-lo. Pere Joan Pizà, mariner de M., de 30 anys, diu que el 20 d'octubre passat es trobava a Palerm i va veure pegar una punyalada a Bisanyes, hi acudí i el va veure morir, ajudà a enterrar-lo.

BOBIS, Jeroni. 20-8-1661: mestre d'aixa i calafat genovès casat amb Joana Maria Mitjavila. El patró Antoni Horrach, de M., de 21 anys, diu que fa un any es trobava a Eivissa patronejant una barca i hi arribà una nau ragusea per carregar, el capità li demanà si coneixia a dit Jeroni, casat amb Joana Maria que està al carrer de St. Llorenç, amb ell es trobaven molts mariners francesos que el coneixien, li digueren que dit Jeroni era calafat i estant al golf calafatant una portella es rompé i caigué a la mar i es negà, donaren la seva caixa al procurador d'obres pies d'Eivissa per enviar-la a sa muller que la rebé. Joan

Baptista Barnengo, mariner d'Eivissa, casat a M. amb Caterina Torres de 24 anys, diu que fa un any es trobava a Eivissa en la barca del patró Horrach, trobà mariners francesos amics seus que i digueren que dit Jeroni morí negat quan es rompé la corda de la portella que calafatejava. La vda. de 40 anys diu que s'hi va casar fa 7 anys, essent vda. en segones núpcies de Baptista Catiti, venecià, fa 3 anys se'n anà amb una sagetia, després sabé que perderen la barca i que s'havia posat a una nau ragusea, el dia de Totsants passat sabé pel patró Horrach que havia mort de desgràcia negat, fa 7o 8 mesos un jove de Liorna li digué que ell es trobava al vaixell raguseu i que ell havia adobat la portella quan es negà, d'Eivissa li aportaren la seva caixa i un rebut de la caritat de misses que li feren a Eivissa. Rebut de fra Miquel Llag (?), superior del convent dominic d'Eivissa, d'haver celebrades 100 misses per l'ànima de dit Jeroni el 1660. Joan Antoni Rapallo, mariner de la vila de *Lensano* (Arenzano) de la ribera de Gènova, de 21 anys, el va conèixer a Liorna a una nau genovesa on anava per mestre d'aixa, sabé que era de Sextri de Llevant i casat a M., anaren a Verleta de Nàpols i a Augusta de Sicília, allà els deixà i s'embarcà a un vaixell, dit St. Josep de l'esquadra de Montexaste que anava a Cadis carregat d'infanteria, dit testimoni vingué a Espanya i al tornar a Itàlia trobà el vaixell i li digueren que s'havia negat tant el capità com molts mariners francesos, genovesos i napolitans, era home de 30 anys. Antoni Rapallo, mariner de Arenzano, de 20 anys, també diu que el deixà a Augusta i que a Alacant el capità de la nau ragusea li digué que era mort. Melcior Garcia, rector de Sta. Creu d'Eivissa, de 49 anys, diu que el va casar el 1655, i que fa uns mesos hi anà la vda. i li digué que era mort, el capità havia venut la roba i fet dir misses.

BOMANUEL, Joan. 10-2-1657: de França, casat amb Margarita Canals, de 25 anys, que diu que fa 3 anys son marit morí negat anant de França a Tabarca.

BONAEI, Joan. 30-10-1656: Jaume Bennàsser, de nació francès, de 20 anys, diu que fa 3 anys partiren de Frontinyà (Frontignan), França, dues barques en conserva per anar a Tabarca a Barbaria, a una hi anava Joan Bonael, francès casat a M., quan foren a mitjan canal vingué una gran borrasca i la barca en que anava Bonael es negà. Joan Llistruch, francès de 30 anys, francès diu que fa 3 anys pariren de França 2 barques i quan foren a mig canal es mogué gran turmenta i la barca en que anava Bonael es negà amb tots els qui anaven, no campà ningú.

BONAUI, Joan de. 14-5-1656: Esteve Cassa, natural de Vilafranca, regne de França, de 20 anys, diu que el dia de St. Martí farà 3 anys que partiren 3 barques del Llenguadoc, una d'un patró de Liorna dit Francisco en la que hi anava Joan de Bonael, marit de Margarita Canals, de les 3 se'n perderen dues, sols en campà una, en la que hi anava dit testimoni, la del patró Rossells. S'haurien negat, no se'n han sabudes noves i les mullers han portat dol i han estat tractades com a viudes.

BORNAN, Donat. 16-1-1659: de França, casat amb Margarita Bennàsser. El capità Pere Fontanils, de 50 anys, diu que anava amb la nau Sant Antoni dels

corsaris mallorquins en l'esquadra en que anava per general Antoni Pizà, el dia del Ram farà dos anys trobaren un vaixell anglès, l'abordaren i llençaren dins aquell molts soldats, entre ells dit Donat, combateren amb les llances i al tornar a la capitana digueren que Donat estava entre els morts d'una mosquetada. Josep Sannon, de Trapana, casat a M., de 41 anys, diu que anaven en la nau Sant Antoni en cors i trobaren un vaixell anglès i l'abordaren Borman baixava per la *xerxia* i li tiraren mosquetada i caigué mort, el llençaren en mar, Josep Capó, àlies Butiferro, de 40 anys, diu que anaven junts en cors en la nau St. Antoni, que era la capitana del cors de M., hi anava per general Antoni Pizà, toparen amb un vaixell anglès, saltaren en ell molts soldats, dit Donat baixava per la *xerxia* i li tiraren una mosquetada i caigué mort. La viuda casa a Sta. Creu amb Francesc Barceló, vdo.

BORRÀS, Joan. 8-8-1668: casat amb Antonina, f. de Guillem Oliva i de Caterina Mareada, natural de Bunyola. Don Arnau Santacília, capità de milícia, de 28 anys, diu que fa 5 anys anant amb lo esquadró de M. en el cors que feren a Llevant, trobant-se a **Malta**, Joan Borràs morí de malaltia i l'enterraren a un cementiri o ermita de la ciutat de Malta on acostumaven a fer quarantena, el va veure morir i enterrar. Bartomeu Ferrà, fuster de M, de 26 anys, diu que fa 5 anys anaven en cors amb l'esquadra de M. a Llevant, essent a Malta prengué mal i als pocs dies morí, el va veure morir i enterrar a un fossar o cementiri on se fa quarantena. La vda. diu que fa 5 o 6 anys son marit se'n anà en cors a Llevant i quan tornaren li digueren que havia mort de malaltia a Malta.

BRECEBIN, Jaume. 19-4-1655: francès de Sant Tropolès casat amb Esperança Orfila, de 17 anys. Marc Aureli de Negro, genovès de 23 anys, diu que fa un any es trobava a Dénia amb la barca del patró Antoni Corso, mallorquí on dit Jaume anava de *notxer*, un jove mariner li pegà una punyalada i passats 23 dies morí a Dénia. La vda diu que Antoni Ricard, genovès, gendre de patró Glaudo Marcel, li pegà una ganivetada per haver tingut diferències, donà queixa a la justícia, però podria esser altre qui li pegà la ganivetada pel que el perdona, diu que fa un any i mig, poc després d'esser casada son marit se'n anà per *notxer* amb la sagetia del patró Corso, al tornar el patró li referí que un mariner li pegà una punyalada i als 23 morí a Dénia, de les hores ha estat tractada com a vda. Llorenç Alós, de 25 anys, diu que anava per mariner al bergantí del patró Sebastià Rotget i estant a Dénia hi hagué una pendència a la barca del patró Antoni Corso entre Bercebin i un gendre del patró Glaudo Marcel, Bercebin restà nafrat i als 23 dies tornant a Dénia li digueren que era mort i no l'ha vist més, l'inculpat fou pres a Dénia, l'ha vist bandejat a M. a l'església de St. Joan, ara han dit que la muller ha fet acte de perdó. La vda. casa amb Pere Vilar, francès, a Sta. Creu.

BRU, Jaume. 18-1-1663: de Marsella, casat amb Margarita Ferrer. Antoni Ventura, mariner de Palerm casat a M., de 22 anys, diu que anava en cors a una nau de Toló en companyia de dit Bru, que coneixia de M., essent a Llevant al port de Sur de terra de moros veren un vaixell de turcs, saltaren a terra i

pelearen, amb la llanxa anaren al vaixell i els moros d'una escopetada el mataren.

BRU, Vicenç. 30-10-1680: casat amb Caterina Llopis. Martí Campos, mariner de M., de 40 anys, diu que fa 10 mesos anaren junts a Marsella i quan partí el deixà malalt, al tornar a Marsella portava una carta de sa dona i una tia seva li digué que havia mort a l'hospital i anaren allà a treure una fe que ara aporta. El patró Pau Verdet, de Marsella, de 43 anys, diu que fa 10 mesos anà a Marsella amb Bru que deixà malalt i se'n anà a M., tornant a Marsella una tia sua li digué que havia mort a l'hospital, sa tia anà a treure una fe per portar a M. perquè tenia sa muller jove. Jaume Abondos, fadrí de Marsella, h.M., de 20 anys, diu que li han donat un paper en llegua francesa que és una certificatòria de l'hospital de Marsella de que Bru és mort. La certificatòria de l'hospital del Sant Esperit i de Sainch Jaques diu que Bru, natural de Marsella, morí el 25 de març, tenia 24 anys.

BRUNENT, Baptista. 22-8-1667: mariner francès, casat amb Caterina Torres, de 22 anys, f. de Pere i de Caterina. Josep Alemany, de M., de 26 anys, diu que caigué captiu a **Alger** on dit testimoni es trobava captiu i fa dos anys del contagi que hi hagué morien molts captius cristians, entre ells dit Brunent, li referí un home que es diu Pere, natural d'aquesta ciutat, que era esclau del mateix moro, que l'havia vist morir, era públic entre els captius cristians. Joan Torrens, mariner natural d'Alcúdia, de 21 anys, diu que fa dos anys es trobaven junts captius a Alger i al contagi moriren molts cristians, entre ells dit Brunent, li referiren els esclaus del mateix amo. La viuda diu que fa 4 anys s'hi casà, el captivaren i fa dos anys mallorquins que eren captius a Alger li escrigueren que havia mort del contagi, que l'havien vist morir i enterrar.

BUSQUETS, Pere. 30-1-1676: casat amb Joana Amengual, f. de Francesc i d'Antonina Capó. Jordi Ferrer, mariner de M., de 27 anys, diu que es trobaven a **Melasso** (Milazzo), on havien anat en cors amb el vaixell St. Josep, i morí a una casa on hi havia molts mariners malalts, el va veure enterrar. Joan Valent, mariner d'Andratx casat a la ciutat, de 28 anys, havia estat en sa casa, s'embarcaren amb la nau St. Josep a servir al rei, essent davant la ciutat de Melasso hi hagué alguns mariners malalts i els aportaren a terra, els posaren a tots en una casa, el va veure morir.

CABRER, Rafel. 18-10-1657: escrivà, f. d'Antoni, notari, casat amb Joana Anna Isern, que abans havia estat casada amb Antoni Totosaus, doctor en Medicina d'Alcúdia. Pere Joan Mayrata, traginer de M., de 31 anys, diu que morí fa 5 anys al siti de **Barcelona** de malaltia dins la nau capitana real de l'armada del rei que estava al port de Barcelona, dit testimoni anava en un bergantí del patró Antoni Pinya que servia per guardar el port que no entrés socorro, cada dia anava a la capitana a veure Cabrer que estava malalt a una llitera, un dia el trobà molt mal que ja no parlava, amb els ulls ordissats (?), l'endemà el trobà mort i el llençaren en mar. El reverent doctor Pere Joan Gili, rector d'Inca, de 38 anys, el coneixia molt i el va desposar, fa 6 anys se'n anà amb uns vaixells de Dunquerque i al poc temps es sabé que havia mort a

Barcelona a una nau, ho havia sentit dir a la mare i a Onofre Morelles que l'havia vist morir, la mare li havia fetes dir misses. Gabriel Vanrell, mariner de M., de 25 anys, diu que eren molt amics, quan anava a festejar anava amb sa companyia, fa 6 anys anaven amb una nau de l'armada del rei i moriren molts mallorquins, Cabrer morí de malaltia, el va veure morir i el llençà en mar. La viuda diu que fa 6 anys per St. Jaume se'n anà amb les naus que anaven a Barcelona i al cap de 3 mesos sabé la mort, li portà la nova el sr. Onofre Morelles i després molts mallorquins que l'havien vist morir.

CALBET, Jaume. 8-2-1689: patró, casat amb Joana Costabella. Tomàs Comallonga, mariner de València, casat a M., de 45 anys, diu que de València anà a Dénia a cercar suro amb un jove, a la ribera on hi ha l'ermita de Sant Nicolau trobaren una jaqueta i el jove, que es diu Jaume Coll, digué era de Jaume Calbet que anava per patró d'una fragata morisca del patró Joan Vilesclas, àlies Llevat, anaren a Eivissa i els digueren que s'havia partida una fragata carregada de blat que anava a València, han passat més de dos anys i no se'n han sabut noves havent fet diligències amb molts de vaixells que han entrat de moltes parts del món. Un testimoni de 22 anys diu que trobant-se a Gènova demanà a Pere Onofre Gia si sabia noves del patró Calbet i li digué que foren negats, en dos anys no s'han sabut noves de la cristiandat, ni d'Alger ni de Tunis.

CAMPAMAR, Joan. 23-1-1681: de Pollença, casat amb Elisabet March (en segones núpcies). Jaume Llobera, de Pollença, de 36 anys, diu que a últims d'agost de 1678 es trobaven els dos a les galeres d'Espanya davant Barcelona i el va veure morir a la galera Almudena on anava forçat, el va veure baixar a l'esquif i l'aportaren a terra a enterrar a la Seu de **Barcelona**, feu treure una fe. Bartomeu Gelabert, de Sineu, de 21 anys, diu que els dos anaven a la galera l'Almudena d'Espanya i als últims d'agost de 1678 el va veure morir i portar a enterrar a Barcelona. S'adjunta una fe de la Seu de Barcelona que diu que l'enterraren el 28-8-1678, el sepultaren gratis.

CANI, Vicenç. 8-8-1661: de Palerm casat amb Joana Ventellol. Joan Oliver, de 30 anys, diu que fa un any i mig es trobava captiu de moros a Alger i un dia li digueren dos captius que portaven a enterrar a dit Cani, l'anà a veure, deien que havia mort a Antoni Estelrich i va veure com el penjaven a les murades. Francesc Cugullada, Dr. teòleg, beneficiat a la Seu, de 23 anys, diu que l'any passat de 1660 es trobava captiu a Alger i mataren un renegat, foren inculpats dos sicilians, un dit Cani, esclau en dita ciutat, fa un any i mig trobant-se al bany del rei va veure córrer molts captius cristians cap a la porta del bany i li digueren que aportaven a enterrar dos sicilians que els havien sentenciat. La vda., f. de Nadal Ventallol, sastre de M., de 17 anys, diu que fa 4 anys el seu pare la casà amb Cani, als dos anys caigué captiu a Alger, rebé dues cartes que l'avisaven de que son marit havia mort sentenciat i de les hores ha estat tractada com a viuda. Miquel Fornari, ferrer de M., de 53 anys, diu que està al carrer dels Pes de la Farina i que dit Cani hi anà fadrí i festejava Joana Ventallol amb la que casà i habità en dit carrer en casa de son sogre, després

se'n anà en cors amb la fragata de Màlaga i vingué nova que els moros l'havien captivada i Cani restà captiu a Alger, ha sabut per cartes que l'havien sentenciat. Pere Martí, sabater de M., de 40 anys, diu que fa 6 anys que té casa al Pes de la Farina i hi anà de fora dit Vicenç i va veure la gent i bulla quan es casà amb Joana Ventallol, després d'un any se'n anà en cors amb altres joves del carrer i vingueren noves de que era captiu a Alger, al cap de poc es sabé per cartes que era mort.

CANTALLOPS, Antoni. 23-4-1677: casat amb Joana Jaume. Alexandre Ribes, mariner de Barcelona, trobat a M., de 40 anys, el va conèixer a M., sap que morí a la sagetia corsària del patró Castanyer de la ferida d'una bala que li pegà a la gargamella, dit testimoni anava per nauixer (*notxer*) a dita nau, el va veure morir i enterrar en la ribera de l'illa de Poblan, va conèixer el pare de la muller, mestre Francesc Jaume. Joan Antoni Socies, boter, de 37 anys, el coneixia molt, diu que morí a la sagetia corsària del patró Castanyer d'una ferida de bala al coll, visqué 13 dies ferit, morí el dilluns de St. Sebastià passat, l'enterraren a la ribera de l'illa de Poblan, el va veure morir i enterrar.

CARTARADA, Joan. 10-2-1668: mariner francès, casat amb Esperança. Gaspar Junquera, mariner natural de França, de 40 anys, diu que fa 9 o 10 anys anaven junts en cors, en la nau La Nunciada, i a una *pelea* el mataren, ajudà a tirar-lo en mar.

CASESNOVES, Carles. 6-11-1656: patró que habitava a Alcúdia, casat amb Elionor Picó. Francesc Cugullada, d'Alcúdia, de 22 anys, diu que l'any dels trezets partiren junts per mariners per anar a València amb la sagetia genovesa del patró Frígola, quan foren entre Eivissa i València isqueren dues naus de moros i els captivaren a tots, els aportaren a Tunis, hi havia molta mortaldat de pesta i als 8 o 10 dies dit Carles morí del contagi, el va veure mort a casa del rei que era son amo. Joan Rosselló, fuster de M., de 45 anys, diu que fa 9 anys trobant-se esclau a Tunis hi anaren esclaus alguns mallorquins amb la barca del patró Frígola, son amo li envià Carles Cugullada perquè li ensenyés son ofici, als pocs dies aquest li digué que el patró Casesnoves era mort de pesta. Martí Seguí, notari de M., de 30 anys, natural d'Alcúdia, diu que fa 8 o 9 anys dit patró anà a un viatge i el captivaren junt amb Francesc Cugullada d'Alcúdia, els aportaren a Tunis i als pocs dies morí del contagi, no s'han sabut altres noves. La viuda diu que son marit fa 9 anys se'n anà amb la sagetia per Espanya, sabé que havien captivat tota la gent del vaixell i que morí a Tunis del contagi, ho sabé per una carta que envia a Alcúdia un fill del patró Baptista que era patró de dita sagetia, després ho sabé per Cugullada.

CAYMARI, Bartomeu. 17-3-1666: mariner de M., casat amb Elisabet Puig. El patró Pere Saguinola, de 38 anys, diu que fa 3 anys es trobava a Alger on dit Caymari era esclau, se'n anà amb una nau de moros en cors, al cap d'alguns mesos tornà la nau i un mariner francès li digué que a l'estret de Gibraltar davant el presidi de Ceuta dit Caymari es llençà en mar de nit per fugir del captiveri i entenia que s'havia negat, mai més se'n han sabut noves. El capità Miquel Rovira, de M., de 42 anys, l'ha conegut a M. i esclau a Alger, fa dos

anys i 8 mesos partí d'Alger en una nau de moros que anava en cors, aportava dues bufetes de bou i deia que en esser prop de terra de cristians es llençaria en mar per fugir, tornada la nau ell no tornà i li digueren que davant Ceuta es llençà en mar i que era impossible que arribés a terra, s'hauria negat. La vda, diu que anant de viatge el captivaren els moros d'Alger i que morí negat davant Ceuta intentant fugir, mai més se'n han sabut noves, on havia d'eixir hi havia un bergantí de M. que si hi hagués arribat ho hauria sabut.

CERDÀ, Gabriel. 16-10-1670: bracer, casat amb Margarita. Miquel Canals, cavaller, natural de Sóller, de 26 anys, diu que Cerdà era bracer a Manacor i després soldat al *tercio* de Mallorca, es trobaven a Milà quan morí.

CERDÀ, Guillem. 17-5-1656: de Manacor, casat amb Anna Llull. Josep Camps de Valldemosa, de 25 anys, el conegué a Nàpols que era cap d'esquadra d'una companyia de soldats espanyols, trobant-se dit testimoni malalt a l'hospital de Santiago, que és l'hospital dels espanyols, ha fet 4 anys les Carnestoltes passades, aportaren a Cerdà ferit d'una estocada pels ronyons i el posaren prop del seu llit, tota la nit es remolcava pel llit gemegant, caigué en terra i morí, l'endemà l'enterraren a dit hospital. Antoni Esteve, forner mallorquí de Manacor, de 25 anys, diu que fa 4 anys anà a Nàpols per soldat i el trobà que era cap d'esquadra d'una companyia espanyola, un dia li digueren que l'havien travessat amb una estocada i que era mort a l'hospital, hi anà i trobà que l'havien enterrat a l'església de dit hospital. Pere Joan Terrassa, dolcer de M., de 24 anys, diu que eren soldats a Nàpols, anà a Roma i al tornar li digueren els seus camarades que era mort a l'hospital d'una estocada que li havien pegada als ronyons, era fama entre els mallorquins. Guillem Parera, vicari en Manacor, fa fe de que Joan Strany, fadrí f. de Jeroni, havent estat fora de M per soldat diu que estant a Nàpols hi morí Guillem Cerdà, f de Miquel, de Manacor, d'una estocada, el tingué mort en sos braços.

CERDÀ, Joan. 3-3-1662: àlies Búger, de Campanet, casat amb Caterina Martí de Pollença. Mateu Vilafal, de Pollença, de 43 anys, els ha vist estar junts a Pollença com a amant i muller, diu que fou posat en galera i el va veure bogar a la galera Sta. Clara de les galeres d'Espanya farà 12 o 14 anys, trobant-se al **Puerto de Santa María** prengué mal de febres i morí, portat a terra l'enterraren a la parròquia de la Misericòrdia

CERDÀ, Joan. 8-1-1680: de Pollença, casat a la ciutat amb Margarita Amorós. Gabriel Pou, mariner de 22 anys, diu que fa 5 anys es trobava a Melasso (Milazzo) i a Cerdà li prengué una malaltia de la que morí, el va veure morir. Gabriel Massanet, mallorquí, de 38 anys, el va veure entre els soldats que estaven malalts a l'hospital de Melasso, fou públic que morí i no l'ha vist més. Josep Genovard, sabater de 42 any, diu que el va veure malalt a l'hospital de Melasso i als pocs dies morí, el va veure portat a enterrar, va estar a Melasso 3 anys servint al rei i estava a la llista de morts del mestre de camp.

CERDÀ, Miquel. 17-8-1668: bracer de Lluçmajor, casat amb Llúcia Pelegrí. El mag. Antoni Vanrell, donzell i capità d'infanteria, de 40 anys, diu que fou soldat de la seva companyia que aixecà a M. abans del contagi, el va veure morir i el

llença en mar, era de 23 o 24 anys. Magí Thomàs, sabater de Llucmajor, de 39 anys, diu que Cerdà se'n anà per soldat de la companyia del capità Vanrell, farà 12 anys vingué Joan Clar, que havia anat a dita companyia, que digué que havia mort anant de M. a Barcelona i el llençaren en mar. La vda. diu que fa 18 anys s'hi casà, als 3 anys s'escrigué per soldat a la companyia del capità Vanrell, mallorquí, anaren al camp de Barcelona, i a un any del contagi, el capità li envià una fe de que havia mort el 13-4-1653, també li digué Joan Clar.

CIFRE, Bartomeu. 14-11-1656: paraire i forner, de M., casat amb Joana Sociés, Na Seguinassa, estaven al carrer dels Paners prop la Pescateria. Fra Francesc Picornell, del monestir de St. Francesc de Paula, de 36 anys, el conegué a M. fins que anà a Granada a estudiar farà 14 o 15 anys, allà ell feia de forner, dit testimoni anà a Castella i al tornar el trobà molt malalt i se'n anà a M., al 5 o 6 mesos rebé tres cartes, una d'Antoni Llopis, mallorquí, i altra de Llorenç Company d'Algaida, on li deien que Cifre havia mort a Granada, l'altra anava dirigida a un paraire i també deia que era mort. Joan Sbert, corredor d'orella, de 52 anys, diu que estava davant sa casa, se'n anà a Menorca i va escriure algunes cartes a sa muller, fa 8 anys va veure llegir una carta enviada de Granada que deia que Cifre havia mort a l'hospital de Sant Sebastià, no ha escrit més tenint infants. La vda. diu que hi va estar casada uns 25 anys, als 3 o 4 anys se'n anà per soldat amb el capità Llorenç i als 5 o 6 mesos rebé carta de que havia arribat a Cadis, se'n anà a Múrcia on ha viscut molts d'anys, d'allà rebia cartes, se'n anà a Granada, fa 9 o 10 anys rebé cartes de que havia mort, també li digueren alguns mallorquins que vingueren i fra Francesc Picornell de la Soledat, Sebastià Cantallops d'Inca li digué que l'havia vist mort i havia ajudat a enterrar-lo a l'hospital.

COLL, Andreu. 22-4-1693: teixidor de lli, casat amb Joana Anna Antelm. Bartomeu Orell, mariner de 26 anys, diu que Miquel Verd li digué que l'havien sentenciat al regne de Nàpols i també li han dit altres mallorquins. Un sastre de 33 anys (tallat la còpia) diu que sen anà fora de M, i li digueren que morí penjat al regne de Nàpols. Certificatòria (en castellà) de fra Francisco de San Feliz, francès de Frontinyan, que el confessà abans de morir penjat el 10-5-1682 a Nimes per *un leureto que hizo en un mesón de Bell La Guarda, a una llegua d'Arlés*, li encomanà que fes arribar notícies de la seva mort a la dona i fills que vivien vora la plaça *del azeite* de M.

COLL, Bartomeu. 13-8-1670: fuster de M., casat amb Antonina Ferragut. Gabriel Alemany, d'Andratx, mariner de 24 anys, diu que fa 3 anys se'n anaren junts amb el bergantí del patró Josep Pujol, i a un combat que tingueren amb un vaixell francès amb una canonada el mataren, el partiren de cap a peus, el va veure cosir dins una flassada i el tiraren a la mar. Pere Pons, fuster de M., de 43 anys, diu que anant junts amb el bergantí del patró Josep Pujol, fa 3 anys, tingueren un combat amb una vaixell francès, amb una canonada el mataren, el mig partiren, amb una flassada seva el cosiren i el tiraren a mar. La vda., f. de Joan i d'Antonina Gasa, de 21 anys, diu que fa 3 anys son marit morí

anant en cors amb el patró Pujol, un vaixell francès el matà d'una canonada, li digueren els mariners i el patró.

COLOM, Joan. 5-5-1665: *Xach*, natural de Sóller, casat amb Elisabet Colom. Guillem Febrer, paraire de Manacor, de 24 anys, diu que es trobava a les galeres de Sardenya, a una dita St. Francisco, fa 4 o 5 anys el va veure morir i enterrar a l'església de Sta. Eulàlia a Sardenya (Càller). Cristòfol Bisbal, de Sóller, de 29 anys, diu que el conegué molt i que el posaren en galera, sentí a dir per Sóller i a sa muller que era mort, l'ha vista sempre com a vda. Pau Colom, de 22 anys, el coneixia molt i sap que el posaren en galera fa cosa de 7 o 8 anys, als 2 o 3 anys sentí a dir per Sóller que era mort i la dona anava com a vda. La viuda diu que fa 10 anys que s'hi casà i hi va estar dos anys, després anant delat l'agafaren i posaren en galera, de les hores no l'ha vist, ha sabut per testimonis que era mort a les galeres de Sardenya on vogava.

COMELLES, Rafel. 15-8-1668: natural d'aquest regne, casat amb Maria Amorós, f. d'Emmanuel i de Luca Benedicto, natural de València. Jaume Bestard, natural d'Alacant, de 25 anys, trobat a la ciutat, diu que fa més d'un any que anà a Alacant dit Comelles, amb companyia de sa muller, anaven amb don Lluís de Spejo, advocat fiscal que fou de la Real Audiència de M., passaren junts a Oriola, als pocs mesos tornà dita Maria a Alacant viuda, es deia que Comelles era mort a Oriola, després l'he vista a M. tractada com a viuda. Roc Ajal, natural d'Alacant, trobant-se a M., de 22 anys, diu que fa poc més d'un any Comelles anà a Alacant amb sa muller i amb don Lluís de Spejo, que fou advocat fiscal, després se'n anaren a Oriola, als pocs mesos tornà dita Maria tractada com a viuda, fou pública fama que son marit morí a Oriola, després l'ha vista a M. tractada com a viuda. Isidoro Lamarca, natural de València, h.M., de 15 anys, diu que al juliol de 1667 es trobava a València i des d'Oriola li envià a dir la dita Maria que si volia veure a son marit viu hi anés prest que estava malalt, el coneixia per haver-lo servit en sa casa a **Oriola**, hi anà i morí el dia de St. Jaume, l'aportaren a enterrar a la parròquia de St. Jaume, anaren a Alacant on estigueren algun temps i després passaren a M., no s'ha tornat casar. S'adjunta certificatòria de Mn. Joan Prats, de la parròquia de Santiago de Oriola, de que l'enterraren a dita parròquia a la capella de Ntra. Sra. de la Concepció el 26-7-1667.

COMES, Joan. 26-10-1653: àlies *Tubies* de Sa Pobla, casat amb Antonina Bisanyes. Gabriel Amengual, forner de M., de 28 anys, diu que fa 10 anys anaren plegats al presidi de **Roses** junt amb altres de la seva vila, allà caigué malalt i als 15 o 16 dies morí, el va veure morir i quan l'aportaven a enterrar, la mort fou molt pública entre mallorquins, era home de 23 anys. Pere Garaça, paraire de Campanet, de 33 anys, diu que fa 9 anys anaren al presidi de Roses i prengué mal i als 15 o 16 dies morí, el va veure morir i li feu la fossa. La vda. diu que un any després de casats se'n anà soldat i l'aportaren a Roses, després sabé per cartes que era mort i es posà com a viuda.

COMES, Sebastià. 29-11-1656: de la ciutat, casat amb Elisabet Cerdà. Llorenç Borràs, mariner de M., f. Ramon, conrador, diu que fa un any es trobava al port

de Gibraltar anant en cors amb una sagetia dita St. Anna del patró Lluís Soler, casat a M., i hi anà dit Comes, d'uns 40 anys, casat amb una teixidora de vels, va estar 3 mesos a dita sagetia, caigué malalt i el portaren a una casa de **Gibraltar**, d'un home que deien Joan de Dios, on va estar malalt 20 dies, el deixaren i se'n anaren amb la sagetia a fer la volta de Portugal, al tornar li digueren que era mort, Honorat Borman, francès, avui casat a M., l'havien deixat a terra per guarda i al seu *cuidado* li digué que l'havia vist mort i que estava enterrat a l'església de la Misericòrdia, el vicari general li digué que li donaria una fe però estava absent quan partiren. Rafel Ripoll, paraire de M., de 42 anys, diu que fa un any el trobà a Gibraltar anant en cors amb la sagetia del patró Lluís Soler, va estar a dita sagetia 3 mesos i caigué malalt, el portaren a una casa, al tornar era mort segons li digué Honorat, francès. Donat Boman, francès, mariner natural de Marsella, casat amb Margarita Bertran, de 30 anys, diu que anant en una sagetia Comes caigué malalt fa un any, el portaren a una casa de Gibraltar, els mariners partiren en cors i ell restà a terra per guardar una presa, als 8 dies dit Sebastià morí, per ordre del patró li donava cada dia el necessari pel sustento, el va veure mort. La viuda diu que s'hi va casar en segones núpcies fa 4 anys, al cap de mesos se'n anà per soldat a Barcelona, li escrigué de Dénia que se'n havia anat de Barcelona i no sabé noves fins que Miquel Ripoll vingué de Gibraltar i li digué que era mort, ho sabé per altres.

COMPANY, Antoni. 3-8-1666: d'Inca, casat amb Joana Gomila, f. de Melcior, de Montuïri. La viuda diu que diu que hi va estar casada 8 anys, el condemnaren a galeres i l'aportaren a les galeres de Sardenya, als 4 mesos sabé que era mort, li digué un frare del Carme que passà per Inca, després ho sabé per Miquel Capellà d'Inca i per Andreu Planes d'Inca que l'havien vist morir. La vda. Casa a Inca amb Sebastià Gomila, f. d'Antoni i de Catarina Miralles de Montuïri.

COMPANY, Jaume. 26-5-1694: mariner català casat amb Margarita Mallet. Jaume Carbonell, mariner de M., de 30 anys, diu que s'embarcà amb la nau Sta. Creu de la que era capità Jaume Sunyer que el 1689 partí per **Gènova** i no s'han sabut notícies, es té per cert que és perdé i no es salvà cap persona. Domingo Bonet, mariner de M., de 50 anys, diu que s'embarcà en la nau Sta. Creu del capità Jaume Sunyer i no s'han sabut notícies havent fet diligències a Llevant i a Ponent.

CONTESTÍ, Agustí. 17-7-1693: àlies Pigota, mariner, morí negat amb el bergantí de Sebastià Robí (Rubí), àlies Pito, casat amb Joana Amengual. El patró Sebastià Femenia, de 34 anys, diu que anava a dit bergantí i a últims de març passat es trobava a Menorca amb el seu bergantí per carregar formatges i allà es trobava el patró Miquel Prats, sogre de Sebastià Robí, que l'esperava, torbant-se es deia que s'hauria perdut, partiren per Gènova i Liorna on no saberen noves del bergantí i feia 9 mesos que havia partit de M., Contestí serà mort. Joan Antoni Sangara, mariner de 33 anys, tenia les mateixes notícies que Femenia, ja que navegaven junts. Josep Horrach, mariner de 51 anys, diu que fa dos mesos es trobava amb el bergantí del patró Bartomeu Rubí a una torre

del Cap de la Casa, que el mal temps els hi aportar, un jove mariner els digué que havia vist un llenyam que era un jou de bergantí i un tros de timó, Rubí digué que era del bergantí del seu germà que s'hauria negat. Miquel Canyelles, mariner de 36 anys, diu que fa 10 mesos Contestí s'embarcà per mariner al bergantí de Sebastià Robí i judica que es fou negat, no ha campat ningú dels que hi anaven, ell es trobava a principis del mes passat a Sardenya, al Portixol prop del Cap de la Casa, tenien sospites que s'hauria perdut, trobaren un jou de pi de bergantí a la platja i judicaren que seria de dit bergantí, sols a Mallorca es fan jous de pi, el torrer els digué que havien sortit a la platja dos barrils de mantega de Menorca i un timó tenyit de verd.

CORRÓ, Pere, Pau. 22-6-1659: d'Inca, casat amb Joana Stel, f. de Sebastià. Josep Bauçà, natural de la ciutat, de 31 anys, diu que el 1654 amb el comte de Formiguera anaren a Barcelona i després a la vila d'Estelrich (**Hostalric**), li digueren que havia mort el dia de St. Miquel, ell partí el març del 1654 amb el comte de Formiguera, a la vila d'Estelrich li digueren que Corró havia mort el dia de St. Miquel a l'hospital. Joan Ordines, de Sineu, forner de 25 anys, diu que el dia de St. Miquel farà 5 anys es trobava a *Estelrich* fent de forner, cada dia aportava pa a l'hospital i parlava amb Corró, l'endemà de St. Miquel li digueren que era mort La vda. casa amb Josep Moragues de Sencelles, f. de Miquel.

COSTA, Isidro. -1-1692: genovès, f. d'Antoni Genovès i de Caterina Gautord, casat amb Caterina Grafoli. Anna Balaguer, de la ciutat, de 41 anys, diu que Costa fa 3 anys s'embarcà a la naveta Santa Creu, fabricada a Mallorca pel capità Pere Flexes, i al poc es digué públicament que havia naufragat i que totes les persones s'havien negades, les dones d'altres mariners s'han casat, ella és viuda. Garau Juaneda, cirurgià de 33 anys, diu que els coneixia molt i que a Caterina Grafoli li deien Caterina Verd, Costa s'embarcà amb la nau nova del capità Flexes, en la que anava per capità Bernat Sunyer, la qual es negà fa 3 anys i no s'han sabut noves de cap persona que hi anava, moltes dones que hi tenien sos marits s'han tornat casar, si algú fos campat es sabia.

CRESCOL, Antoni. 30-7-1677: natural de Nàpols, casat amb Antonina Mulet, de la ciutat, f. de Felip i de Margarita. Bernat Puigserver, mariner de M., de 50 anys, diu que anaren en cors plegats amb el vaixell St. Josep, mallorquí, toparen una fragata de moros i dit amb companyia de molts d'altres saltaren a dita, mataren 6 homes dels que saltaren, un dit Antoni, farà cosa d'un any. Fabro Landi, mariner de Piombino (Toscana), domiciliat a M., de 20 anys, diu que anaven embarcats en el vaixell St. Josep i un dia trobaren una fragata de moros on ell saltà amb 15 o 20 homes, els moros en mataren 6, un dit, seria a 40 milles del cap de la Galeta a la part de Llevant, farà un any.

CREUS, Antoni. 15-2-1653: d'Inca, casat amb Caterina Homar. Guillem Ferregut, conrador de Sencelles domiciliat a Xàtiva (València), de 40 anys, el practicà a València i a Xàtiva, fa 13 o 14 anys el trobaren mort al port de Carcaixent que dista de Xàtiva un quart de llegua, fou aportat a Xàtiva i el va veure mort i fou enterrat en l'església de St. Francesc.

DARDER, Joan. 21-3-1659: bracer de Petra, casat amb Antonina Font. Antoni Ribot, bracer de Petra, de 28 anys, diu que fa 5 o 6 anys els dos partiren de M. per soldats amb companyia de Llorenç Barona de Selva, anaren a Barcelona i a una vila de Catalunya, al cap de 4 mesos dit Darder fou ferit de contagi a Camprodon, el va veure morir, tenia totes les lletres però quan el prengueren a França li prengueren tots els papers, tindria 28 anys. Gabriel Català, paraire de Petra de 26 anys, diu que el 1654 amb una lleva de soldats, de la que era capità Llorenç Coll *Barona*, desembarcaren a Barcelona i anaren a Camprodon on hi havia contagi, als 2 o 3 mesos dit testimoni anà a Barcelona i estant allí hi trobà a Llorenç Coll i li digué que Darder havia mort feia poc del contagi i també li digué Guillem Font de Petra, als dos anys anà a Camprodon i molts *moradors* li digueren que era mort. La viuda diu que fa 5 anys son marit se'n anà per soldat a Barcelona i als 14 o 15 mesos sabé que era mort a Camprodon (*Campredo*), li digué Antoni Ribot i després molts d'altres, era home de 28 anys.

DELGADO, Francesc. 10-4-1657: teixidor de Ili, casat amb Caterina Vinyes. Martí Fos, sastre de M. de 52 anys, diu que es trobava a **Gandia** (València) i li digué en sa casa el doctor Frontera, metge mallorquí que estava conduït pel duc de Gandia, que a l'hospital hi havia un mallorquí, fill de mestre Baptista Delgado, que havia mort, anà a l'hospital i li va veure la cara, el vicari de dit hospital escrigué una carta al pare, quan vingué a M. ho digué als parents. Joan Baptista Delgado, nunci de la Cúria Eclesiàstica, de 60 anys, diu que son fill Francesc fa de 8 a 10 anys passà des de Càller a València, anà a Alacant i caigué malalt a Gandia on morí, rebé una carta del pare Rius, jesuïta, que l'avisava de la mort, havia rebut els sagraments. La vda. Caterina, de 30 anys, diu que fa 10 anys, tingué notícia de que son marit passà de Càller a València i anant a Alacant, essent a Gandia, caigué malalt i morí a l'hospital.

DENTAL, Cristòfol. 22-3-1662: mariner de Ragusa, casat amb Magdalena Gelabert. Joan Baptista Laborin, mariner genovès casat a M., de 28 anys, diu que fa un any era hostaler a Càller al carrer de Barcelona, hi arribà dit Dental que hi menjava i bevia cotidianament, un dia davant la seva porta uns mariners desembeinaren les espases i un sicilià li tirà una estocada als pits, l'aportaren a l'hospital de St. Antoni, l'anava a visitar, als 6 dies morí de dita ferida, el va veure morir i enterrar a dit hospital. Josep Giamone, mariner de Trapani, casat a M., de 64 anys, diu que fa un any i mig anaven per mariners en cors, a Càller li digueren que un sicilià li havia pegat una estocada, l'havien aportat a l'hospital i als 6 dies morí, el va veure mort i ajudà a enterrar-lo. La viuda, de 19 anys, diu que fa un any i mig son marit partí amb un bergantí que anava en cors del que era patró Josep Giamone, vulgarment dit Cap de Carabassa, sabé que havia mort a l'hospital de Càller, li digueren que l'havia mort un sicilià d'una estocada i havia viscut 6 o 7 dies. El 26 de març es dona llicència a la vda. Magdalena per casar a St. Jaume amb Antoni Ensenyat (?), f. de Martí.

DESPOU, Lluç. 24-4-1682: carta del germà Llorenç, que va en les galeres de Malta, que diu que morí a un combat amb una galiota.

DIA, Domingo. 13-9-1659: de Gènova, casat amb Elisabet Antelm. Joan Baptista Gener, mariner de M., de 50 anys, diu que 12 o 13 anys s'embarcaren junts a la tartana del patró Roca Caules per anar en cors, quan foren per les costes de Catalunya trobaren dues tartanes franceses amb les que tingueren *pelea* que durà hora i mitja, alguns intenten fugir amb una llanxa, els tiren pedrades i tornaren, a Domingo d'una pedrada l'havien mort i caigué a la mar, vingueren a M. molt nafrats. Josep Antelm, mariner de M., de 25 anys, diu que era el seu cunyat, essent dit testimoni minyó de 12 o 13 anys s'embarcà en una tartana del patró Roca Caules i hi anava son cunyat, era al juny, prop de St. Joan, a la costa de Catalunya de nit trobaren dues tartanes de francesos i estant *peleant* fugiren alguns mariners amb una llanxa a la que els francesos tiraren pedrades i tornaren a bordo, quan foren dalt faltava Domingo, els que anaven a la llanxa digueren que l'havien ferit d'una pedrada i que havia caigut en mar i mai més s'han sabut noves, tornaren a M. amb alguns mariners nafrats. La viuda diu que fa 14 o 15 anys que s'hi casà, fa 12 anys, per les festes de Cinquagesma, partí en cors i passat la festa de St. Joan tornà la sagetia o tartana amb alguns nafrats i digueren que son marit morí d'una pedrada i caigué en mar.

DOMAS, Honorat. 31-5-1661: mariner de M., casat amb Caterina Fàbregues. Baptista de lo Pino, mariner natural de Final, casat a M., de 29 anys, diu que l'any passat anaren en cors amb el vaixell L'Àguila Rossa, trobant-se davant Gibraltar *pelearen* amb tres naus de moros que amb una mosquetada mataren dit Honorat, l'endemà anaren a Gibraltar i l'enterraren a la Seu de Gibraltar amb tota la companyia del nostre vaixell i els capitans dels altres vaixells de l'esquadra de M. Bernat Caues (?), mariner genovès de 21 anys, diu que l'any passat anaven amb l'esquadra de M., en la nau l'Àguila Rossa, i a l'estret de Gibraltar trobaren 3 naus de moros, *pelea* *ren*, d'una mosquetada feriren dit Honorat que morí encontinent, el portaren a enterrar a l'església de la Seu de Gibraltar.

DOMINGO, Nicolau Antoni. 12-7-1680: casat amb Dominga Spasaro, f. de Nicolau i d'Elionor Baliembi, de Castro Real (Sicília). Josep Perpinyà, soldat del terç de napolitans, de la ciutat de Corsap (Nàpols), de 22 anys, diu que morí a Catània de malaltia fa 5 anys, anava soldat al terç napolità, el va veure morir. Sebastià de la Dorna, de Catània, soldat del terç de napolitans, de 21 anys, diu que fa 5 anys el va veure morir a Catània anant per soldat al terç.

ESTAPOLL, Onofre. 13-12-1659: teixidor de lli, casat amb Marianna Bisquerra. Guillem Amengual, algtzir reial de M., de 40 anys, diu que se'n anaren junts a Tarragona amb la companyia del capità Jaume Custurer fa cosa de 20 anys, al cap de temps caigué malalt i ajudà a portar-lo a l'hospital de Tarragona, al 3 dies hi anà i li digueren que era mort, encara estava calent, destapà el llençol i el va veure mort, a la tarda l'aportaren a enterrar. Pere Joan, teixidor de lli de M., de 60 anys, diu que fa 20 anys partiren en una lleva de soldats per Tarragona, amb la companyia del capità Jaume Ballester, després d'alguns dies de no veure'l demanà per ell i li digueren que estava malalt a l'hospital,

volent anar-hi li digueren que era mort. La viuda diu que hi va estar casada i fa 20 anys se'n anà soldat al siti de Tarragona, al cap d'alguns mesos sabé que era mort, la nova li aportà Guillem Amengual que era soldat i avui és algutzir reial, també li digué el sr. Procurador reial.

ESPINOSA, Joan. -11-1655: àlies Juanico, casat amb Bàrbara Fornés (en segones núpcies). Antoni Capó, mariner de Maó, h.M., de 36 anys, diu que Espinosa anà en cors amb la sagetia del patró Josep Font, feren una presa de francesos, una sagetia carregada de vi, dit testimoni anava en cors en altra sagetia del patró Llorenç Servera, corregueren amb fortuna a Longosardo (Sardenya) i trobaren l'altra sagetia, ajudaren amb la llanxa que no es neguessin, es negaren tots els que anaven en la sagetia que havien presa, conegué a Espinosa entre els negats, fa dos anys. Benet Costa, de Sestri de Ponent, h.M., diu que l'any passat Espinosa anà en cors amb la sagetia del patró Josep Font i ell amb la del patró Servera, la que hi anava Espinosa prengué una sagetia carregada de vi i corregueren per fortuna, a la platja trobaren alguns cossos morts, entre ells el de dit Espinosa. La vda casa amb Francesc Servera de Final a Sta. Creu.

ESTELA, casat amb Marianna. 16-2-1661: N'Estela, mariner menorquí, casat amb Marianna Llabrés, menorquina. Simó Bercante, natural de Messina, diu que des de Menorca s'embarcaren per mariners amb la capitana dita St. Antoni al primer cors que s'ha armat de naus, li esclatà la culata del mosquet i caigué mort, l'aportaren a enterrar a Cartagena. 22-2-1661: un testimoni (tallat) diu que Estela fa 4 anys s'embarcà sobre la nau L'Àguila Doble que anava en cors, fent guàrdia va voler parar el seu mosquet i per 3 vegades posà la metxa al serpentí i no prengué, després dit mosquet se li disparà i li pegà la culata (*cullassa*) als pits i caigué mort, el va veure mort i quan el portaven a enterrar a Cartagena. La viuda casa amb Joan Gaschet, francès, a Sta. Eulàlia.

ESTEVE, Miquel. 23-10-1680: casat amb Joana Canals. Sebastià Vives, mariner, de 20 anys, diu que va ser moltes vegades en sa casa, fa 3 anys i 9 mesos s'embarcaren en la barca del patró Tomàs Fort i navegaren 4 mesos, el 20-6-1677 trobant-se al cap Falcó a Sardenya amb una gran *tormenta* donaren fondo, un cop de mar feu donar al través la barca i de 37 persones sols se'n salvaren 7 i dit Miquel no sortí, estigueren allí 7 o 8 dies, sortiren algunes persones mortes que no conegueren per estar inflats i maltractats de la mar, si no s'hagués negat ho hauria vist. Joan Bover, mariner de 35 anys, diu que fa 3 anys i 9 mesos s'embarcaren, anaren a Eivissa, a Barcelona i allí armaren en cors, anaren a Sardenya amb la sagetia del patró Tomàs Fort, essent al cap de Falcó amb la *tormenta* la sagetia donà al través, de 37 persones sols se'n salvaren 7, en 8 dies sortiren algunes persones que no conegueren per estar maltractades de la mar.

FATX, Francesc. 11-12-1661: mariner de Sicília, àlies Xico, casat amb Margarita Sales. Simó Coch, mariner de 21 anys, diu que fa dos anys anaven en cors amb la nau St. Francesc, amb el capità Miquel Rovira, i ell morí de

febres entre M. i Eivissa, posaren el cadàver dins una sàrria i el llençaren en mar. Joan Fatx, mariner casat a M., de 35 anys, diu que fa dos anys anaven en cors amb el capità Rovira i dit Francesc caigué malalt i morí, el posaren dins una sàrria amb pedres i el llençaren a la mar. La vda., de 23 anys, diu que fa dos anys venint en cors les naus de M. li portaren la nova de que havia mort de malaltia natural, de les hores ha anat com a vda.

FEMENIA, Antoni. 31-5-1680: teixidor de lli de la ciutat, casat amb Caterina Cabrer. Onofre Mut, fuster de M., de 47 anys, diu que els dos anaven en l'armada d'Espanya dins la nau St. Ignasi de Flandes, davant Saragossa de Sicília (Siracusa) el feriren amb una canonada i li tallaren una cuixa, al poc *rato* morí, el va veure morir i l'enterraren al convent de caputxins que està enderrocat. Francesc Vadell, velluter de M., de 30 anys, diu que fa 4 anys es trobaven davant Saragossa de Sicília en la nau St. Ignasi de Flandes, de l'armada d'Espanya, el feriren amb una canonada que li podà una cuixa, al poc morí i l'enterraren al convent de caputxins.

FERRÀ, Gabriel. 1-1-1654: mariner de M., casat amb Margarita Ros. El patró Julià Daniel, genovès, diu que fa 5 anys partí de M. amb una sagetia anomenada *La Mare de Déu del Carme*, de la que era patró Lluís Soler, mallorquí, i hi anava per mariner Gabriel Ferrà, arribats a Palerm feren parts i Ferrà resta en dita ciutat i no volgué seguir, després de un any trobà a Càller un jove que es deia Carlo d'Araxi, casat a M., que li digué que Ferrà es negà anant de Nàpols a Palerm amb una fragata, havia parlat amb el patró i un mariner, els únics que s'havien salvat del vaixell, i li digué que ho digués a la muller que de les hores ha estat tractada com a viuda, mai més ha sabut altres noves. Josep Pont de la Terra, mariner de M., de 22 anys, diu que fa 5 anys, partí per mariner en una fragata mallorquina per Sardenya, arribats a Càller li digueren al convent de Bonayre que hi havia un jove mallorquí que havia fugit de la soldadesca i estava despullat, per haver estat camarada seu a Nàpols i Palerm li portà roba per ajudar-lo, dins l'església trobà un home que mirava un miracle (ex-vot) en que hi havia una barca que passava molta fortuna i alguns homes que nedaven, *me demanà de hont era natural*, li va dir que era mallorquí i li digué que el miracle de la barca era que s'havia perduda anant de Nàpols a Palerm, en la qui hi havia un mallorquí que es deia Gabriel Ferrà i que sols el patró i ell havien escapat nedant, els altres se eren negats. Francina Serra, muller de Carles Serra, de 35 anys, diu que farà 5 anys son marit i Ferrà s'embarcaren per mariners en una sagetia mallorquina, al cap d'uns dies rebé de Càller una carta del seu marit en que deia que Ferrà s'havia negat, que ho fes saber a la viuda, al arribat el marit li digué que a Palerm s'havien posat a dues sageties diferents que anaven en conserva, essent prop de Sardenya es mugué fortuna i vern com la sagetia on anava Ferrà s'obrí i es negaren tots excepte el patró i el mosso que la mar els dugué a una penya. La vda casa a Sta. Creu amb Pere de Luís, francès.

FERRIOL, Miquel. 23-12-1652: casat amb Elisabet Tur. Jaume Martínez, de Peníscola (València), de 24 anys, diu que els dos eren de Peníscola i era onclo seu uterino, fa 6 o 7 anys anaren en barca a València on es posà a servir en casa de don Pedro Caxal, als dos mesos dit testimoni hi tornà i li digueren que era mort, tornant a Peníscola ho va fer saber a la muller i a una germana. Lluís d'Almeda, de Peníscola de 26 anys, diu que era oncle de sa muller, fa 6 o 7 anys anà a València i serví a don Pedro Caxal, morí i l'enterraren a la parròquia de St. Joan. La vda. diu que hi va estar casada 12 anys i visqueren a Peníscola, després de casar-se a M., feia de mariner, fa 6 anys anà a València i li portaren la nova de que era mort i l'havien enterrat a l'església de St. Joan, li aportaren fe, vingué a M. amb un cunyat. Lluís Teixidor, prevere de 52 anys, diu que la vda. donà a Baptista Fero, escrivà major de la Cort Eclesiàstica, una fe de l'òbit.

FERRER, Amador. 8-11-1680: casat amb Antonina Mas. Pau Selva, mariner de M., de 28 anys, diu que fa 3 anys essent captiu a Alger dit Amador tingué una malaltia de la qual morí als pocs dies al bany de Repetxi, el va veure morir i ajudà a enterrar-lo. Joan Baptista Roca, mariner mallorquí, de 28 anys, diu que fou captiu a Alger amb ell, tenien una taverna, tingué un malaltia i el portaren al bany, un dia hi anà amb Pau Salvà i el patró li digué que era mort i venien d'enterrar-lo, també li digueren molts de captius cristians mallorquins.

FERRER, Antoni, 1-6-1676; patró, casat amb Elisabet Cassani, de 33 anys, f. de Gaspar i d'Elisabet Morell, que diu que son marit morí a **Gènova** el 1666, ho ha sabut per diferents mariners que es trobaven a la sua mort i per cartes. Presenta una llicència del 3-9-1666 de l'hospital Banmatoni de Gènova.

FONT, Jaume. 12-3-1656: mariner natural de Barcelona, casat amb Elisabet Pujol, mallorquina. Jaume Serra, mariner natural de Barcelona, de 45 anys, diu que es trobava a M. quan es casaren i sap que Font morí a l'hospital de **Barcelona**, l'anava a veure i la darrera vegada estava molt malament, al pocs dies li digueren que era mort, era públic a tota la Ribera. Pere Tarragó, mariner de M., de 30 anys, diu que l'ha conegut molt, era casat a la Ribera de M., que al mes d'agost de 1654 arribà en vaixell a Barcelona i es deia públicament que era mort, al cap d'alguns dies la viuda li encomanà que anés a l'hospital i allà trobaren al llibre de morts que havia mort l'11-6-1654 i li feren una fe. Joan Jutje, mariner de M., anà a l'hospital en companyia de Pere Tarragó i Jeroni Tries i aportaren una fe. Jeroni Tries, mariner de M., de 40 anys, ho corrobora. La vda. Elisabet Pujol, f. d'Antoni, diu que al setembre ha fet dos anys que se'n anà a Barcelona, ja estava desganat, al cap de 8 o 9 mesos morí a Barcelona, vingué vaixell de Barcelona que digué que era mort, després li aportaren certificària.

FONT, Salvador. 1-4-1676: casat amb Magdalena Barber i Mas. Rafel Mates, boter de 65 anys, diu que Font se'n anà de M. fa 6 anys i després d'alguns mesos sentir a dir que havia mort a l'hospital de **Màlaga**, era pública fama i no l'ha vist més. Pere Maltès, boter de 60 anys, diu que fa 6 anys partí de M. per

Màlaga, alguns mesos après vingué nova de que havia mort a l'hospital, de les hores l'han tingut per mort. Certificatòria feta a Màlaga a 28-3-1674.

FORCADES, Josep. 22-10-1657: català casat a M. amb Caterina Marcella, de 30 anys. Bartomeu Mas, mariner de M., de 27 anys, diu que fa un any el va veure mort a la platja de Dénia. Antoni Ramis, mallorquí, de 17 anys, diu que es trobava a Dénia i per mal temps donà al través a la platja una sagetia mallorquina del patró Jacomo Grego i es negaren dos homes, un dit Forcades, el va veure mort i enterrar a l'església. Pere Lladó, mariner de 43 anys, diu que es trobava a Dénia amb el bergantí del patró Sebastià Rotget i hi anà la sagetia de Jacomo Gergo, que anava carregada de panses, que donà al través a la platja i es negaren dos homes, un dit Forcades, de nació català casat a M., l'enterrà a St. Francesc de Dénia. La vda., de 30 anys, diu que fa un any vingueren noves que son marit morí a Dénia al donar al través la sagetia, li digueren els mariners.

FORT, Francesc. 5-9-1676: d'Alacant, nauyer, casat amb Esperança Capó, f. de Josep i de Joana Orfila. Pere Roca, mariner de Barcelona, h.M., de 30 anys, diu que habita en casa de Fort que era nauyer de la barca del patró Antoni Corso, sap que es mort per una carta d'Alex Fàbregues en que es diu que morí d'una canonada combatent en cors amb una sagetia i el tiraren en mar, fa cosa de 2 anys. Nicolau Serili, mariner de Mollo, diu que s'embarcaren en la barca del patró Corso i a 50 milles d'Eivissa encontraren una sagetia de moros corsaris i moriren d'una canonada Fort i el patró. La viuda, de 24 anys, diu que al mataren d'una canonada combatent amb una barca de corsaris moros, els que romangueren vius foren captius a Alger, farà 4 anys, ho va saber per cartes d'Aleix Fàbregues, escrivà de la barca que era capiu. Joana Anna, muller d'Antoni Puga, de 50 anys, ha oït a dir a persones que es trobaven a la barca del patró Corso quan una barca de moros el captivà, que havien mort al patró i a Francesc Fort i altres al combat. Maria Anna Romaguera, muller d'Onofre, de 40 anys, diu que Fort anava embarcat per *notxer* a la barca del patró Corso, que tenia habitació en sa casa, i els mataren d'una canonada combatent corsaris moros d'Alger, va llegir una carta d'Aleix Fàbregues, escrivà de la barca, que era captiu. Francesc Falconer, natural de Sant Joan, casat a la ciutat, de 26 anys, diu que fa 4 anys i mig es trobava captiu a Alger i hi portaren la sagetia del patró Corso i es deia que havien mort al nauyer. Mascen Bordoi, natural de Malta, h.M., de 44 anys, diu que fa 4 anys i mig es trobava esclau a Alger i una sagetia de moros captiva la barca del patró Corso i demanà per Fort a Alex Fàbregues i a altres mariners i respongueren que l'havien mort d'una canonada. Baltasar Noguera, mariner de M. de 28 anys, diu que es deia a M. públicament que l'havien mort combatent una barca de corsaris moros. Gaspar Femenia, de M., de 25 anys, diu que es deia públicament que una barca de moros havia presa la del patró Antoni Corso i que Fort havia mort en combat d'una canonada.

FRANCÈS, Joan. 27-6-1669: mariner casat amb Antonina Mitjavila, de 30 anys, filla de Pau i de Caterina Mestre. Francesc Pi, picapedrer de M. de 60

anys, diu que fa 4 anys i mig es trobava a **Tunis** captiu junt amb dit Francès al bany de Sant Leonard, i el mes de març de 1665 els dos caigueren malalts de cambres, al cap d'alguns dies morí dit Francès i l'enterraren a l'església de St. Antoni. Sebastià Esteve, mariner de M., de 45 anys, diu que fa 4 anys i mig es trobava a Tunis i Joan Francès, que estava al bany de St. Leonard, caigué malalt, l'anava a veure i un dia li digueren que era mort i enterrat a l'església de St. Antoni. La viuda diu que fa 4 anys i mesos que mestre Pi li digué que son marit havia mort a Tunis i també li referiren altres, li aportaren una fe del vicari de dita ciutat i la presenta.

FULLANA, Miquel. 20-11-1652: mariner, casat amb Margarita Bennàsser. Esteve Ros, francès de Saint-Malo, casat a M., el conegué molt a M., estant esclau a Alger hi portaren dit Fullana que fou esclau del mateix patró, restaren 4 anys amb companyia i ell morí de pesta, ajudà a enterrar-lo vora la porta de Babaluet. La vda. diu que son marit se'n anà per mariner a Roses amb una sagetia mallorquina i l'*encaptivaren*, sabé que fou captiu a Alger d'Alí Pitxeri uns 4 anys, sabé que morí de pesta per alguns mallorquins i forasters casats a M., farà 4 anys. Onofre Bassa, d'Alacant, h.M., diu que foren esclaus d'un mateix amo, Alí Pitxeri, a l'any morí de pesta, ajudà a enterrar-lo.

FUSTER, Gabriel Joan. 25-9-1659: de M., casat amb Jerònia Picó. Pere Pasqual, escrivà de M., de 31 anys, diu que la dona li pregà que escrigui una carta al Dr. Mateu Mas, assessor del governador d'Eivissa, que fes saber a Rafel Fuster, fill de dit, i fillastre de Jerònia si era mort, contestà dient que havia mort a l'hospital de **Saragossa** feia 9 o 10 anys, li escrigué fa un any.

GAMBIES, Esteve. 31-8-1656: casat amb Antonina Falquet. Esteve Probado, de Sicília, casat a M., de 32 anys, diu que fa un mes anava en cors per patró en la fragata que diuen den Campaner, estant a Eivissa dit Estefano prengué mal i al 7 dies morí, el va veure mort i ajudà a enterrar-lo. 28-11-1656: Antoni Pau, napolità, de 27 anys, diu que trobant-se a **Eivissa** amb la sagetia del patró Joan Alonso també s'hi trobava una fragata en que hi anava per mariner dit Gambies, el mes d'agost passat, *enfermà* dit Esteve i morí a l'hospital al cap de pocs dies, el va veure mort. Antonina Falquer, la viuda, de 16 anys, diu que son marit anava per mariner a la fragata que diuen den Campaner, i alguns camarades seus li aportaren noves de que havia mort a l'hospital d'Eivissa d'una infermetat que li durà pocs dies, de les hores ha estat tractada com a viuda.

GARAU, Vicenç. 5-11-1655: àlies *Maneta* de Lluçmajor, casat amb Jacomina. Melcior Jaume diu que el va veure morir a Roses. La vda diu que hi va estar casada 11 anys, se'n anà a servir al rei al siti de Roses quan molts de bandejats es retiraren al castell de Bellver per servir al rei, servint un any serien lliures, als 3 o 4 mesos d'embarcar-se sabé que era mort de malaltia, vingueren soldats i li digueren, de les hores ha estat tractada com a viuda. Joan Comes, f. de Gabriel, diu que el 1643 se'n anaren junts a servir al rei a Roses i morí davant ell a l'hospital de Roses el dilluns sant de 1644.

GARCIA, Antoni. 20-11-1657: mariner de M., casat amb Marianna Cardell, Pere Canet, mariner natural de La Ciutat (França), casat a M. amb Antonina Bordoy, de 30 anys, sap que morí negat ha fet 3 anys aquest mes de novembre, partiren junts amb la sagetia del patró Llorenç Mayans i anaren al Bastió de França per carregar forment, als 7 dies de partir de M. per mal temps restaren engolfats a la mar, volgueren mudar el trinquet i dit Antoni caigué en mar i per moltes diligències no el pogueren cobrar, encara que sabia nedar eren molt lluny de terra. Joan Baptista Reynard, mariner mallorquí, de 38 anys, l'havia tractat molts d'anys a M., diu que aquest mes de novembre ha fet 3 anys que partiren junts per mariners amb la sagetia del patró Jeroni Salamanca i del patró Llorenç Mayans, anaven a portar forments del Bastió de França, als 7 dies estant a un port de Barbaria partiren una nit amb mal temps, essent a la mar volgueren mudat el trinquet, es romperen les cordes i el trinquet tirà a la mar a dit Antoni, no fou possible poder-lo veure si bé sentien que es negava, per bé que nedés no era possible que arribés a terra. La viuda diu que hi va estar casada en segones núpcies durant 8 anys i fa 3 anys partí amb la sagetia del patró Salamanca, segons li han dit davant el Cap de Ferro volent mudar el trinquet son marit caigué en mar i es negà, el patró li envià una carta i després al arribà a M. li digué ell i els mariners.

GARCIA, Francesc. 8-9-1657: mariner de Sicília de la Patalalea, casat amb Francina Anna Ferragut. Antoni Tardis, mariner de Nàpols, de 48 anys, diu que estava casat a la Barreteria, diu que partiren de Barcelona amb una fragata de Mallorca per anar en cors en Barbaria, el mes de maig estaven a la nit donant fondo a Cala Boa de Catalunya i els investí un bergantí de francesos que els matà 9 homes i en ferí 8 entre ells dit Garcia que morí als dos o tres dies de ferides de mosquetades, l'enterraren a Cotlliure, ell i Francesc Brotat fugiren en Addes (Arlés ?) i anaren a Marsella on hagué llibertat. La vda. diu que hi va estar casada i a les festes de Pasqua farà un any partí amb una fragata del patró Malvesia per anar en cors i el dia de St. Joan li digueren que era captiu de francesos, després ha sabut per mallorquins i altres que anaven amb ell que morí de ferida i de les hores ha estat tractada com a viuda. Jaume Banys, mariner de M., de 20 anys, diu que el maig que ve farà un any que partiren amb la fragata de Donat Malvesia, que era del capità Canals, anaren a Menorca i després a Barcelona i anant per la costa estant donant fondo a Cala Servera, els investí una fragata de 13 bancs de francesos que els matà 9 homes, entre ells dit Francesc que morí el sendemà, l'aportaren a enterrar a Cotlliure.

GARCIA, Josep. 12-8-1693: casat amb Maria Matheu, f. de Francesc i de Joana Sanceloni. Mateu Vicens, f. de Mateu, de la ciutat, de 26 anys, diu que quan Garcias era a M. estaven junts al carrer dels Hostals, trobant-se a la ciutat de Melasso (**Milazzo**) soldats d'una companyia, caigué malalt i morí a l'hospital confessat i combregat, el va veure morir i enterrar. Josep Miquel de Pareres, natural de *Porto Mahon*, *isla* de Menorca, de 32 anys, diu que eren soldats d'una companyia del *tercio* de Sicília, i al setembre de 1691 dit Garcias morí a l'hospital de Melasso, l'acompanyà a la sepultura.

GAVARA, Francina. 5-3-1654: natural d'Eivissa, casada amb Antoni Calbet, mariner mallorquí. Bernat Prats, mariner d'Eivissa, de 36 anys, diu que Calbet va estar casat 12 anys i que l'any del contagi dita Francina, el juliol ha fet un any i mig, dita Francina morí a **Eivissa** del contagi, l'ha vista morta. Joan Rosselló, conrador d'Eivissa, de 37 anys, diu que el juliol passat ha fet un any que dita Francina morí del mal del contagi, la va veure morta i l'aportà a enterrar. Antoni Calbet, natural de la ciutat, f. D'Antoni, mestre d'aixa, diu que estant a Eivissa el juliol passat ha fet un any sa muller fou ferida del contagi i morí.

GAYÀ, Llorenç. 7-4-1661: cirurgià casat amb Joana Casesnoves, morí fora del Regne. El capità Antoni Binimelis, de 28 anys, el coneixia abans de fer un viatge en cors, fa un any i mig dit testimoni partí com a capità de la fragata l'Àguila Doble, anant dit Gayà com a cirurgià de la nau, al mes de juny farà un any que a Gibraltar ell prengué febres i l'aportaren en casa de Bernat Matheu, mallorquí, als 4 o 5 dies morí, el va veure enterrar a l'església major, era home ros, de gran estatura, de 35 anys.

GELABERT, Jaume. 15-9-1682: de Sineu, casat amb Joana Perelló, f. d'Antoni i de Joana Company. Jaume Coll, e Sineu, h.M., de 35 anys, diu que estant els dos en les galeres de Sardenya ell morí fa uns 14 anys, el mes d'abril, el tragueren de la galera i aportaren a enterrar a una església de Càller. Un testimoni (talla el nom) de 38 anys diu que estan forçat a una galera de Càller el va veure mort a un esquif d'una galera, farà 14 anys.

GELABERT, Pere 2-11-1680: casat amb Joana Anna Rotger. Damià Gelabert, d'Alaró, de 28 anys, detingut a la presó, diu que era son germà i que morí a Palerm al moll i està enterrat al convent de Sant Domingo, farà 6 anys, ha rebut testimoni de diverses persones. Rafel Gelabert, d'Alaró, de 36 anys, diu que diverses persones de Palerm li han dit que son germà morí al cap del moll de dita ciutat i enterrat a Sant Domingo, fa 4 mesos anà allà i li digueren que morí fa 6 anys. Miquel Gelabert, d'Alaró, de 32 anys, diu que els 3 germans anaren a Palerm i diferents persones els digueren que havia mort. Don Antoni Cotoner, cabiscol de la catedral, de 26 anys, diu que trobant-se a Barcelona, venint de Madrid, el requerí el Dr. Nadal Roger, prevere, d'anar a veure el veedor de les galeres d'Espanya i li demanaren si havia mort Pere Gelabert, f. de Bartomeu, d'Alaró, que anava en dites galeres, obrí un llibre on estaven assentats els que morien a dites galeres i trobaren que morí a Palerm el 30-3-1675.

GENESTAR, Gabriel. 9-6-1653: bracer mallorquí, casat amb Antonina Contestí. Bartomeu Munar, capità de M., de 38 anys, diu que el 1638 (sic) era capità d'infanteria a Nàpols i hi anà el capità Jaume Canals amb una companyia d'infanteria mallorquina i entre els soldats hi havia dit Genestar, que coneixia de M., al juny morí de malaltia. Francesc Llenlasocan (Lleriola ?), ferrer mallorquí de 33 anys, diu que els dos eren soldats a la companyia del capità Canals, a Nàpols prengué malaltia i morí farà 5 anys. La vda., de 33 anys, diu que s'hi va casar fa 11 anys i als tres se'n anà soldat a Nàpols amb la

companyia del capità Canals, allà trobaren la companyia del capità Munar, allà morí. La vda. casa a Sta. Eulàlia amb Agustí G., vdo.

GENOVARD, Guillem. 28-5-1661: de Sineu, casat amb Joana Togores. Mateu Vilasat, de Pollença, de 40 anys, diu que el 1656 anaren a Palerm amb la companyia del capità Gregori Fortesa, hi arribaren el 20 d'octubre, al cap d'un mes dit Guillem rebé una pedrada al cap i al cap d'alguns dies morí a l'hospital de Santiago dels Espanyols, el va veure morir i enterrar, seria de 28 anys. Jeroni Bissanyes de Pollença, de 22 anys, l'havia conegut a Sineu, el 1656 partiren junts per soldats amb la companyia del capità don Gregori Fortesa, de l'hàbit de St. Joan, anaren a Palerm i al mes rebé una pedrada al cap i als 8 o 10 dies morí frenètic a l'hospital, el va veure morir i enterrar, tindria 28 o 30 anys.

GONSALES, Andreu. 15-6-1667: paraire i mariner, de Portugal, casat amb Joana Pellisser. Pere Raymondo, mariner genovès de 19 anys, el conegué a Cadis fa 8 anys, a Biscaia navegaren junts amb l'armada real, fa dos anys i mig anaren a Toledo junts i allí caigué malalt d'un bony al costat dret i estant a l'hospital de St. Domingo de dita ciutat morí als 36 dies de dita malaltia, l'enterraren en dir hospital, era de circa 40 anys. La vda. Joana diu que s'hi casà farà 9 anys el dia de St. Llorenç, va estar en sa companyia 4 mesos, se'n anà en cors amb les naus de M. i no tornà, li digueren que era casat a Galícia, en dies passats dos forasters de les naus genoveses que van en cors li digueren que havia mort a l'hospital de Toledo un l'havia vist morir. Guillem Calvo, mariner de M., de 25 anys, diu que feren junts un viatge en cors a Ponent en que Benet Barceló governava la capitana de M. que durà un any, dit testimoni vingué a M. i ell restà a Cadis, després feu un viatge a Ponent aportant soldats en que era mestre de camps el fill del sr. virrei don Rodrigo de Borja, arribant a Cadis li digueren que era mort, seria de 33 o 34 anys. Jeroni Sirer, mariner de Peralada (Cat.), de 30 anys, el va veure casar, a Alacant li digueren que era mort.

GONSALES, Marcos. 27-4-1671: mariner, casat amb Joana Lladó, de 27 anys, filla d'Antoni i Margarita Torrens. Andreu Obrador, calafat de la ciutat, de 23 anys, diu que fa 3 anys s'embarcà per anar en cors amb la nau del capità Miquel Rovira i hi anava dit Gonsales, per la quaresma del 1668 es trobaven a Càller, que havien donat al través per mal temps, i caigué malalt, anà a l'hospital de St. Antoni, l'anà a veure 4 o 5 vegades en 8 o 9 dies, un dia el trobà molt flac que li havia *ixit una perotiga* i l'endemà li digueren que era mort un malalt i un frare que era infermer major, i l'havien enterrat. S'adjunta una fe en castellà de fra Justo Serra, *enfermero mayor*, del 29-6-1668 certificant que al llibre de malalts el 12-3-1668 s'anota l'entrada de Marcos González, fill de Fernando, de Gibraltar, de 38 anys, mariner de cors, casat a M., *enfermo de calenturas*, que morí dia 19. La vda., de 27 anys, diu que fa 3 anys el dia de St. Josep son marit morí a l'hospital de Càller, ho sabé pels mariners del capità Miquel Rovira i per una certificatòria. Casarà amb Agustí Costa, genovès.

GUAL, Joan. 2-1-1659: natural de Sóller, casat amb Margarita Estrada de Valldemossa. Pere Alemany, àlies Dama, d'Andratx, de 37 anys diu que quan el senyor comte de Formiguera se'n anà de M. per general d'un *tercio* d'infanteria se'n anà per soldat, anaren al siti de Girona i allà el conegué, després dit testimoni anà a Palerm i el tornà veure essent soldats, dit Gual caigué malalt i l'aportaren a l'hospital de Santiago dels Espanyols i allí morí, el va veure mort. Joan Duran, d'Inca, de 28 anys, el va veure a Palerm essent soldats els dos, després caigué malalt i l'aportaren a l'hospital de Santiago, un dia el va veure mort, molts mallorquins l'anaren a veure, S'ajunta jurament escrit de Pere Bassa, de Sa Pobla, diu que morí a Sicília, li digueren coneguts seus com Joan Guitars de Sineu i Joan Duran.

GUASP, Jaume. 27-10-1666: mariner d'Eivissa, casat a M. amb Caterina Ferrer que diu que morí a Alger. Bartomeu Guasp, mariner natural d'Eivissa, de 23 anys, diu que caigué en esclavitud a Alger farà 3 anys i 10 mesos, sabia que dit Jaume Guasp era esclau allà i demanà per ell a eivissencs i mallorquins i tots li digueren que s'havia tornat moro i feia poc que era mort de pesta, morí a un jardí fora de la ciutat, els 4 anys que dit testimoni va estar a Alger sempre va sentí dir que era mort. Josep Cunill, mariner de M., de 31 anys, diu que estant esclau a Alger hi anà esclau dit Guasp, estaven al mateix carrer, sabia que era casat amb Caterina Ferrer prop del monestir del Carme, el vengueren a un patró i renegà, se'n anà a una massana del seu patró i morí de pesta, fou públic entre mallorquins i eivissencs. Pere Bufí, mariner natural d'Eivissa, de 26 anys, diu que fa 5 anys era esclau a Alger i hi anà esclau dit Guasp, fa 3 anys es tornà moro i després sentí a dir que havia mort de pesta a un jardí de son amo fora d'Alger, també li digué un renegar paisà seu d'Eivissa. La viuda diu que s'hi casà el 3 de maig de fa 8 o 9 anys, als 4 o 5 mesos se'n anà en cors amb unes fragates d'en Cama de Moro i Abenxaló, al setembre o octubre rebé cartes on deien que els moros l'havien captivat i aportat esclau a Alger, després sabé que era mort de pesta, han vingut alguns captius mariners eivissencs que li han dit que era cert que era mort a un jardí, de les hores ha estat tractada com a viuda.

GUINARD, Guillem. 29-5-1661: de Sineu, marit de Joana Tugores. Antoni Fiol, conrador de Sineu, demana llicència per dita Joana. Mateu Vilasat, de Pollença, de 40 anys, el conegué a Sicília i al seu germà Joan, l'any 1656 passaren de M. a Palerm amb la companyia del capità don Gregori Fortesa, al cap d'un mes o dos dit Guillem rebé una pedrada al cap i al cap d'alguns dies morí.

JACO, Jordi. 2-2-1661: mariner casat amb Apol·lònia Ramon. Argau Paie... (?), francès casat a M., de 28 anys, era tinent del capità i Jaco era artiller, anant en cors prop de Gibraltar una peça d'artilleria llevà les dues mans a Jaco i una part del braç, el portaren a l'hospital de Gibraltar i morí als pocs dies. Antoni Prianco, venecià, mariner habitador de la ciutat La vda. diu que son marit se'n anà per artiller a l'últim cors que es feu a M. amb la nau L'Àguila Doble, li portaren nova que disparant una peça d'artilleria li llevà les dues mans i el

portaren a l'hospital de Gibraltar on morí, després per mans del patró Honorat Arnau rebé la sua roba i caixa.

JORDI, Blai. 23-2-1667: mariner de Ragusa, casat amb Clara Jofre, àlies - InPallosi, que diu que morí a l'hospital de St. Antoni de Càller. Pere Servera, mariner de M. de 28 anys, el coneixia, diu que anant per un camí alguns homes, pensant que aportava diners, li pegaren 2 o 3 *botaventades*, nafrat l'aportaren a l'hospital de St. Antoni de Càller, el va veure al llit molt mal, farà 6 o 7 mesos, li demanà pomes de Mallorca, l'endemà l'infermer li digué que era mort i estava enterrat, també li digué un mallorquí que estava malalt al llit del seu costat que es deia Ramon. La viuda diu que hi va estar casada 7 anys, fa 7 o 8 mesos partí de M. amb una sagetia de València per anar a Càller, al cap de dos mesos sabé que era mort a l'hospital de Càller de ferides pel capità de la nau dita St. Jordi i per molts altres mallorquins, Josep Company li aporta una fe de l'infermer de que era mort. S'adjunta fe en italià.

JOSA, Lluc. 24-7-1657: paraire, casat amb Antonina Barceló de 21 anys. Jaume Soley, mariner de M., diu que anaren junts fa 3 anys amb la sagetia Sant Francesc en cors, quan foren al canal de les illes de **Còrsega**, a les boques de Bonifaci de la costa de Sardenya caigué malalt i morí i l'enterraren a la platja de les Essanganayres, dit testimoni ajudà a enterrar-lo. Francesc Miguet, mariner de M., de 28 anys, diu que fa 3 anys anaven en cors amb la sagetia Sant Francesc i quan foren a les Boques de Bonifaci morí de malaltia que li durà 5 o 6 dies i l'enterraren a la platja de Sangonayres i li posaren una creu al cap. La viuda, de 21 anys, diu que fa 3 anys son marit partí de M. en cors amb la sagetia St. Francesc, al tornar li aportaren la nova de que era mort i de les hores és reputada per viuda.

LLADÓ, Antoni. 3-6-1653: sastre de M., casat amb Margarita Torrens. Antoni Serra, sastre de M., de 33 anys, diu que Lladó volgué anar en cors amb un galió que havia estat de moros, patronat per un fill del patró Barceló, i es negaren fa 6 anys, a Portocolom sortí llenyam del galió. Antoni Codonyer, sombrerer de M., de 32 anys, diu que al maig de fa 6 anys se'n anà en cors amb una galiota de la que era patró un fill del patró Barceló qui anà a Portocolom on tragueren trossos de llenyam de la galiota que s'havia perduda, tots es negaren. La vda., de 30 anys, diu que fa 12 anys s'hi casà i fa 6 anys se'n anà amb una galiota i davant Portocolom es negaren, el pare del patró tragué trossos del llenyam. La vda. casa a St. Nicolau amb un viudo de la parròquia de Sta. Creu.

LLAMBIES, Joan. 26-1-1671: sastre de Capdepera, casat amb Joana Pasqual. Martí Capellà, bracer d'Algaida, de 38 anys, diu que els dos eren forçats a la galera patrona de Sardenya i fa 6 anys i mig caigué malalt i als 10 o 12 dies morí, arribaren a Càller i l'enterraren, era home d'uns 30 anys. Cristòfol Llambies, sastre de M., f. de Joan, de 18 anys, diu que fa 10 anys el seu pare fou condemnat a galeres i aportat a les de Sardenya, fa 6 anys vingueren a M. dites galeres, hi anà amb la mare i els forçats mallorquins els digueren que havia mort a Càller i li mostraren un capot que era seu, el capità ho confirmà.

LLISARD, Josep. 27-6-1662: paraire, casat amb Francina Fornés, de 30 anys, que diu que son marit partí de M. per soldat al siti de Barcelona. Marc Antoni Fornés, del regne de Nàpols, casat a M., de 35 anys, diu que l'any del contagi, després de reduïda la ciutat de Barcelona a la obediència del Rei, molts de mallorquins se'n anaren en cors amb la sagetia del patró Joan Serra que era a Barcelona, a Palamós puja dit Josep, anava malaltís, a la volta d'Alacant caigueren malalts alguns, entre ells dit Llisard que morí i el llençà en mar

LLOBERA, Martina. 28-6-1669: Sebastià Mestre, porgador, de 26 anys, diu que ha vist a Guillem Esteve i Àngel, *desposat* (esposat) amb Martina Carbonell, vda. de Jaume Mestre, però després aquest tornà i se'n anà del regne amb sa muller i es diu que la matà a Càller. Antonina Roca, de 30 anys, diu que Guillem Esteve casà amb Martina Carbonell i Llobera, es deia que era viuda de Jaume Mestre que després d'un temps vingué de fora regne que s'havia dit que l'havien mort, i tornà amb sa muller, al cap d'algun temps se'n aportà de M. la dita Martina i es diu que l'ha morta a Càller, no sap que Guillem Esteve s'hagi tornat casar. Llicència a Guillem Esteve per casar-se per quan Martina no era la seva verdadera muller. 2-7-1669: Guillem Esteve, àlies Àngel, f. de Francesc i d'Esperança, de 23 anys, casarà amb Margarita Estela de Lloret.

LLOPIS, Agustí. 9-3-1660: sevillà casat amb Francina. Joan Baptista Burone, mariner de Final, de 23 anys, diu que l'estiu passat estant a Barcelona hi anà una barca d'Alger i demanant noves als mariners sobre els corsaris mallorquins digueren que els moros d'Alger havien pres el pinco o fragata de Màlaga i havien mort moltes persones, entre elles dit Agustí. Domingo Boter, mariner, natural de Liorna, f. de Jacint, de 24 anys, diu que en el primer cors mallorquí que feu amb la capitana St. Antoni, anaren junts a Llevant, a l'estiu passat, al mes de juny anant dit testimoni a una barca francesa a Jutrean (?) a la volta de Ponent, trobaren 3 vaixells de moros corsaris i a la ribera del mar hi havia 3 cossos morts, entre ells el del capità Agustí

LLULL, Miquel. 29-6-1669: mariner casat amb Maria Soler, f. de Lluís i Maria Camps. Antoni Xanxo, mariner de M., de 23 anys, diu que fa mig any anaren de viatge amb el bergantí del patró Lluc Camps i pel camí ell prengué mal i morí, l'enterraren a una església. Pau Bateida (?), blanquer, natural de Gènova, casat a M., de 39 anys, diu que fa mig any els dos venien amb el bergantí del patró Lluc Camps de viatge d'Orà, pel camí prengué mal i quan foren a **Xàbia** morí, el va veure morir i ajudà a enterrar-lo a una església. La vda., de 21 anys, diu que son marit fa mig any morí a Xàbia i l'enterren a una església, li han referit els mariners que anaven al mateix bergantí, de Lluc Camps.

LLULL, Simó. 14-8-1690: mariner, fou casat amb Joana Bosch que ara es vol casar amb Jeroni Cànaves. Joana Bosch diu que el 19-1-1689 partí de M. la nau que fabricà el capità Pere Flexes anomenada Sta. Creu, de la que era capità Jaume Camps de Sunyer, per Gènova, en ella s'hi embarcà Simó Llull i diferents passatgers com un fill del capità de cavalls, un fill de don Iñigo de Mancay i Vergara, un fill de dona Magdalena Gastinell i Ximénez, es feren

diligències i entre Menorca i Sardenya es veren diferents pipes del càrrec que aportava, havia naufragat a causa de la turmenta que poc temps aprés d'haver partit s'experimentà, segons persones pràctiques en navegació les persones que hi anaven es negarien, els asseguradors han pagat el càrrec de dita nau, s'ha tingut notícia que moltes embarcacions de França que venien de Gènova a Mallorca s'han perdut, es trobaren a la ribera de mar algunes robes i algunes fustes. Joan Garí, de Malta, de 39 anys, h.M., diu que sap que la nau del capità Pere Flexes partí de M. per Gènova el 19-1-1689 i en ella partí Simó Llull, poc després hi hagué molt mal temps i tingué temor de que dita nau s'hauria perduda, ell als pocs dies partí amb la seva barca, anomenada St. Pere, de la que és patró, per Sardenya i allí li demanaren si tenia notícia de la nau de Flexes. Gaspar Mustín, francès de 37 anys, coneixia a Llull que s'embarcà en la nau del capità Flexes i no tornà, al poc dies digueren que s'havia negada tota la gent que hi anava. Antoni Mas, corredor d'orella de 34 anys, coneixia Llull que s'embarcà per Gènova a la nau fabricada pel capità Flexes el 19-1-1689, aquella nit soparen junts amb Gaspar Mostín i l'anaren a *despedir*, s'embarcà en la llanxa de dita nau i partí, als 4 dies es posà grossa *tormenta* a la mar, s'han fetes moltes diligències per totes parts i mai s'han sabut noves del vaixell ni de les persones que hi anaven, hi tenia part de les mercaderies i ha cobrat dels asseguradors.

MALTÈS, Pere. 27-11-1657: patró, casat amb Jerònia Font. Antoni Estada, mariner de M., de 18 anys, diu que fa 4 anys estava per mosso al seu bergantí, partiren de M. amb una tabaquera del capità Canals i anaren a Barcelona, allí passaren a un bergantí que anava a França en cors, a Locata (Leucata) prengueren 3 francesos a terra, als 3 dies hi hagué 3 ferits de pesta, un ell, altre el patró i altre Gabriel Seguí, els deixaren a terra a una cala de Catalunya que es diu Les Portes amb un poc de refresc, als 3 dies moriren el patró Maltès i dit Seguí, els enterrà i anà per terra a Barcelona. Antoni Horrach, fadrí, mariner, f. de Pere, de M., de 20 anys, diu que es trobava a una cala de Barcelona que es diu Les Portes i li digueren alguns mariners i el patró Massot que a una síquia que li mostraren estava enterrat el patró Maltès ferit de pesta i que ells l'havien llençat a dita cala junt amb Gabriel Seguí i Antoni Estada i dels 3 sols havia campat Estada, hMara vist sa muller com a viuda. La viuda diu que hi va estar casada 8 anys i se'n anà amb una tabaquera a Barcelona, d'allà se'n anà a França en cors amb un bergantí de Barcelona amb el patró Miquel Matos que li envià una lletra després de pocs dies avisant-lo que era mort i que li pesava molt, l'havien llençat a terra a cala Les Portes, després vingué a M. Antoni Estada i digué que ell l'havia enterrat i de les hores ha estat tractada com a viuda.

MARÍN, Vicenç. 18-6-1661: mariner venecià, casat amb Caterina Mesquida. Jeroni Cirer, mariner català casat a M. amb Joana Anna Uguet, de 24 anys, diu que eren vesins al carrer de St. Pere al cap damunt, fa 3 anys anaren en cors amb la nau del capità Joan Cases, essent a Llevant dit Marín els deixà i se'n anà, dit testimoni tornà a M. i anà a **Barcelona** on trobà a Josep Delmedo,

menorquí, que li digué que anava a l'hospital a veure a dit Vicenç que estava molt malament, l'endemà l'anà a veure i el trobà ple de lepra, li digué que Guillem Duran, mallorquí casat a Barcelona, tenia la seva roba,

MARCÓ, Tomàs. 18-1-1676: casat amb Margarita Ballester. Josep Gibert, àlies Giberto, patró de sagetia, de 42 anys, diu que morí a Nàpols a casa d'un mallorquí que es diu Lull, el va veure malalt, mort i quan el se'n portaven a enterrar a la parròquia de Santiago. Pere Costa, mariner de Gènova, h.M., de 24 anys, diu que estaven a una mateixa casa i el va veure cosir i portar a enterrar a la parròquia de Santiago, farà 3 o 4 mesos.

MARSET, Sebastià. 12-1-1677: de Manresa (Catalunya), casat amb Francisca. Miquel Roca, carder de Barcelona, casat a M., diu que estigueren casats 5 o 6 mesos, ell anà a Tarrassa on morí a l'hospital fa 15 o 16 anys al mes d'agost, va veure la carta que enviaren a la viuda la qual havia vingut a servir al sr. Regent. Josep Vilar, de Barcelona, de 33 anys, diu que es trobava a **Terrassa**, on tenia tenda de marxando, fa 15 o 16 anys quan Marset morí a l'hospital, li referiren persones que el veren morir.

MARTÍ, Jaume. 25-3-1662: fuster, casat amb Antonina Barceló. Sebastià Marí, corder de 38 anys, diu que es trobava a Alacant fa 15 anys i hi arribà un vaixell del que desembarcaren molts passatgers i mariners, entre ells dit Jaume, al poc *rato* es mogué una brega a la plaça de la Font, davant la presó, i el mataren, el va veure mort. El capità Jaume Canals, de 45 anys, diu que fa més de 15 anys dit Martí anava per mariner a la seva nau, arribats a Alacant se'n anà a València a portar uns diners, al tornar i digueren que l'havien mort a una brega, ho sabé per relació de mariners de la nau i d'altres persones que estaven presents. La vda., de 50 anys, diu que fa més de 15 anys son marit se'n anà de viatge amb el capità Canals i d'Alacant li vingué nova de que tingué *pendència* i el mataren d'estocades, vingué la nau i li entregaren la sua roba, i de les hores ha estat tractada com a viuda.

MARTÍ, Pere, àlies Raguseu. 9-2-1662: casat amb Francina Xanxo. Antoni Monao, mariner natural de Messina (Sicília), de 25 anys, diu que fa un any anava en cors amb la fragata del patró Pere Martí, àlies Raguseu, i trobant-se al golf de Càller, que havien feta una presa de moros, a mitjanit havent amainat la borrasca volent pujar a l'antena escapola de la forqueta de dit bergantí, la vela l'embolicà i tirar al mar, per moltes diligències que feren no el pogueren cobrar per ser de nit i haver borrasca.

MARTÍNEZ, Felip. 17-4-1657: sabater de Salamanca, casat amb Joana López (o Lopis) d'Alaró. Jaume Ferrer, bracer d'Alaró de 70 anys, diu que casaren a Alaró on estigueren dos o tres anys i se'n anaren junts amb dues minyones, fa dos anys dita Joana tornà de fora Mallorca i digué que son marit era mort. Joan Baptista Guardiola, traginer d'Alaró de 40 anys, diu que fa 12 o 13 anys casà a Alaró i als 3 anys se'n anaren a fora Mallorca i ha 2 o 3 anys tornà dita Joana i digué que son marit era mort. La vda., de 42 anys, diu que son marit morí a l'hospital de **València**.

MARTÍNEZ, Josep. 27-6-1656: casat amb Caterina Abrines. Joan Sastre, teixidor de lli de M., de 22 anys, diu que morí fa dos anys d'un *balasso* anant els dos en cors amb una sagetia mallorquina, a Sardenya donaren cassà a una sagetia francesa i l'arrambaren prop de Porto Escús⁴, vingué una canonada del contrari i el matà a ell i a altre, a les 3 hores el posaren dins l'esquif de la barca i l'aportaren a enterrar a la ribera de dit port. Bartomeu Rosselló, teixidor de lli de M., de 24 anys, diu que anant en cors devers Sardenya donaren cassà a una sagetia francesa, estant quasi arribant a Porto Escús, una canonada arribà a la seva sagetia i matà dos homes, un dit Martínez que morí en continent, el va veure mort i l'aportaren a enterrar a la platja, al arribà a M., portà la nova a la muller que ja ho sabia. La vda. diu que havent anat son marit en cors, als pocs dies son germà Francesc Martínez li aportà la nova de que havia mort d'un *balasso*, de les hores ha estat tractada com a viuda.

MARTORELL, Ramon. 22-10-1652: moliner de M., casat amb Caterina Martorell i Gallard. Gabriel Ferrando, picapedrer de M., de 30 anys, sap que morí dins una sagetia que estava prop del port de Barcelona, estava allí en servei del rei d'Espanya, dit testimoni estava allí, havien aportat bastiments al camp, fa 5 mesos, prengué febres que li duraren 10 o 12 dies, ajudà a llançar-lo en mar, al venir a M. ja trobà la dona que anava com a viuda. Antoni Sitjar, mariner de M., de 20 anys, diu que fa 5 mesos se'n anaren junts amb una sagetia per mariners a Barcelona, a ell el mudaren a un vaixell veí i Martorell morí de febres. Gabriel Canals, mariner e M., de 22 anys, diu que estaven mateix carrer i que fa 5 mesos se'n anaren junts amb una sagetia a Barcelona aportant bastiments al camp del rei d'Espanya, prengué mal i morí de febres, al arribar a M. trobà a la muller que aportava dol.

MAS, Jaume. 2-4-1669: d'Inca, casat amb Caterina. Pere Lores (?) de Manacor, de 35 anys, el conegué fa 6 anys, anaren junts a Palerm on estigueren 4 anys i després a ell l'aportaren pres i a dit testimoni a Cadis per soldat, els dos estigueren malalts i els aportaren a l'hospital de **Cadis** i ell el va veure morir. Bartomeu Vallès de Sencelles, de 53 anys, fa molt que el coneixia per ser *visins* els termes d'Inca i Sencelles, fa 2 anys s'embarcaren per soldats amb els vaixells de Senturió, passaren a l'armada real d'Espanya i quan foren a Cadis caigueren malalts i els aportaren a l'hospital on Mas morí. Bernat Cabanelles, sabater, de 42 anys, diu que fa 2 anys se'n anaren junts amb els vaixells de Senturió, a Cadis Mas caigué malalt i l'aportaren a l'hospital, hi anava cada dia a veure els mallorquins malalts, un dia li digueren que era mort.

MASCARÓ, Caterina. 14-11-1680: casada amb Tomàs Gelabert. Joan Arnau Estela, mallorquí de 43 anys, diu que estaven a la ciutat de València, on dit testimoni ha estat 14 anys, fa 4 anys i mig prengué malaltia i morí, la va veure morir i enterrar. Baltasar Lull, mallorquí de 45 anys, ha habitat molts d'anys a València on també habitaven Tomàs i Caterina, a casa dels quals treballà de

⁴ No sabem on és Porto Escús, tal vegada es tracti de Porto Ercole a Grosseto (entre Roma i Liorna).

son ofici de teixidor de lli, fa 4 anys i mig prengué malaltia i morí, la va veure enterrar. El vdo. de 75 anys diu que va estar molts d'anys domiciliat a València amb la seva dona que fa 4 anys i mig morí de malaltia, la veure morir i enterrar.

MASSA, Francesc. 9-9-1680: de la ciutat de Nato, regne de Messina (Sicília), casat amb Rosa Malendrinis. Antoni Rugano, de Nàpols, de 35 anys, diu que morí de malaltia a l'hospital de **Palerm** farà 6 anys, el va veure morir i enterrar. Francisco Rao, h.M., de 36 anys, es trobava present quan morí de malaltia a l'hospital de Palerm.

MASSO, Joan. 17-3-1665: mariner català, casat a M. amb Maria Gonsales. Domingo Pujol, de M., diu que anant amb sa companyia del patró Josepo trobaren una nau de moros, al cap de 3 dies morí. Joan Soler, mariner de Menorca, h.M., de 33 anys, diu que se'n anà a Ponent i fou ferit d'una escopetada per una nau de moros i al 3 dies morí. Antonina, muller de Sebastià Xamena, diu que era son gendre, se'n anà en cors amb l'Àguila fa 3 anys, després li digueren Jaume Tauler, Jaume Pujol i un tal Agustí que era mort d'escopetada i l'enterraren al *Penyón* Jaume soler li aportà la camisa amb la ferida de bala. La vda. casa amb Jaume Palerm, vdo., a Sta. Creu.

MATOS, Pere Antoni. 6-2-1676: capità de la nau Santa Creu capitana de Mallorca, casat amb Maria, de 26 anys, f. de Joan Jutje i d'Anna Gasa. Jordi Gris, de Grècia, trobat a M., de 16 anys, diu que fa dos anys estava en sa casa per mosso, s'embarcaren en la capitana de M. per anar en cors, prengué una malaltia, el deixaren a Nàpols, romangué en sa companyia, l'aportaren al convent dels trinitaris, als pocs dies morí i l'enterraren, ho va veure. Un mariner (il·legible) domiciliat a la ciutat, de 35 anys, diu que se'n anaren en servei de sa majestat i que morí a Nàpols.

MELIÀ, Josep. 12-1-1661: bracer de Pollença, casat amb Joana Llobera. Mateu Vila, conrador, natural de Pollença, de 40 anys, diu que fa 10 o 12 anys partí de M. per soldat amb la companyia del mestre de camp i arribà a **Palerm** on trobà dit Josep que era soldat de la companyia del capità Berard i es tractaren 4 o 5 anys al cap dels quals li prengué mal i anà a l'hospital dels espanyols.

MENOS, Carlos. 9-10-1654: mariner de Milà, casat amb Caterina Miret. Domingo Castell, mariner natural de Liorna, domiciliat a M., de 38 anys, el conegué fa 10 anys al siti de Tarragona, foren molts amics, el setembre passat ha fet dos anys es trobaven a **Puerto de Santa María**, ell posava en casa d'una dona genovesa que es diu madona Maria, on menjava i dormia, un dia havent jugat i guanyat 60 o 70 reals de velló amitges amb un camarada seu genovès, li demanava la part i es desavingueren de paraules, com dit Carles era home curt posà mà a una daga per voler-li pegar i dit genovès es tragué un ganivet i li pegà ganivetada, el ferí a la mamella de la qual ferida en continent morí sens confessar segons li referiren els que es trobaven presents, els pares de la Misericòrdia el portaren a enterrar a l'església de la Misericòrdia, era home de 36 a 37 anys, allí es trobaven alguns mallorquins, entre ells un tal Bernat Forner (?) i un tal Ambròs. Margarita Lleviosa, muller d'Andreu Llevió, genovès,

de 30 anys, el coneixia molt bé per ser compare de son marit Esteve Musa, difunt, fa un any anaren en sa casa uns genovesos que li digueren que al seu compare Carles l'havien mort a Cadis. La vda. Caterina, de 40 anys, diu que fa 14 o 15 anys que s'hi casà, fa 5 anys se'n anà la última vegada de M., d'ordinari sabia noves seves, que estava a Puerto de Santa María i fa cosa de 13 mesos que sabé per Domingo Castell que l'havien mort a Puerto de Santa María i també ho sabé per altres, es posa com a viuda i com a tal l'han tractada. Francesc de la Torra, velluter de M., de 36 anys, el conegué a M., eren camarades, fa de 8 a 10 mesos trobant-se a Barcelona uns mariners genovesos i napolitans li digueren que era mort i tornant a M. també li digueren.

MERCADAL, Joan. 28-3-1680: de Campos, casat a la ciutat amb Elisabet Ballester. Miquel Plomer, brodador de la ciutat, de 23 anys, diu que fa 5 anys els dos s'embarcaren amb el terç de D. Nicolau Santacília, estant a la fortalesa de Melasso (Sicília) a dit Joan li prengué una malaltia, el tragueren al cos de guàrdia de les banderes morí, estant de sentinella va veure com lo se'n portaren a enterrar. Jaume Amengual, de 40 anys, diu que fa 5 anys se'n anaren junts amb el capità Santacília... (tallat).

MESTRE, Jaume. 10-1-1668: fuster, casat amb Joana Cabanelles. Joan Llufríu, àlies Guiterró, de 25 anys, diu que fa dos anys es trobava a Espanya a la ciutat de Cadis i era camarada seu, feu un viatge amb l'armada i Mestre resta a Cadis, tornà malat i anà a una casa per veure si milloraria, al millorar anà a casa d'un fuster on Mestre solia treballar i habitar i li digueren que se'n anà a M. amb Bernat Amengual, se'n portava alguns reals de 8, quan foren a **Vélez-Málaga** dit Amengual matà a Mestre a ganivetades, arribant a Cadis un *barco* de Màlaga carregat de vi demanà als mariners per la sua mort i li digueren que era veritat que allà estava enterrat Pellisser. Joan Coll, àlies Barrena, de Selva, de 26 anys, diu que fa dos anys es trobava a Cadis, i era camarada i amic seu, el posaren pres i cert amic l'alliberà, se'n anà a Màlaga amb Bernat Amengual, quan foren a Vélez-Málaga el matà a punyalades, ha rebut cartes d'amics seus que li contaven la mort. Antonina Mestre, muller d'En Bosch, fuster de M., de 28 anys, diu que son germà Jaume se'n anà fora de Mallorca, en totes les ocasions de vaixell li escrivia des de Cadis, fa dos anys que no ha rebut cartes pel que entén que és mort, algunes persones li han dit que Bernat Amengual, mallorquí, l'havia mort a ganivetades a Velez-Málaga, entre elles li han dit Joan Llufríu, àlies Guiterró, i Joan Coll, àlies Barona, de Selva. Joana Cabanelles, vda. de Jaume Mestre, fuster, diu que hi va estar casada 6 anys i fa 4 anys se'n anà a Ponent, després sabé que treballava de fuster a Cadis, fa dos li digueren que l'havien mort, fa poc Joan Llufríu i Joan Coll li han dit que Bernat Amengual, barber, fa 2 anys el matà a ganivetades a Vélez-Málaga.

MESTRE, Pere. 8-2-1653: casat amb Mònica Alsina. Pere Alsina, teixidor de lli, de 34 anys, diu que estava casat amb una germana seva, a les Carnestoltes passades se'n anaren al camp de Barcelona amb la sagetia del patró Sebastià Reus i morí. Pere Ramonell, paraire de M., de 37 anys, diu que fa un any se'n

anaren amb la sagetia del patró Reus i quan foren al camp ell estava a la barraca de Pere Alsina, son cunyat, i li prengué mal que li durà 15 dies i morí, el va veure mort i ajudà a cosir-lo. La vda., de 21 anys, diu que hi ha estat casada un any i mig i a les Carnestoltes de fa un any se'n anà al camp de Barcelona amb la sagetia de Sebastià Reus, allà estigué amb son germà a una barraca i morí de malaltia.

MEYNART, Joan. 27-4-1662: àlies Diamant, casat amb Caterina Gassa, de 22 anys. Antoni Gambias, mariner de 24 anys, diu que el dilluns de St. Bernat farà un any que es trobava a l'Àguila Rossa a Porto Estora a Barbaria carregant blat per M. i els envestiren 3 galions de moros i a la *pelea* els posaren foc a la pólvora i els cremaren, sols restaren vius 21 homes que foren captius de moros, entre ells dit Joan cremat del foc, l'endemà captiu a una galiota els donaren un poc de menjar i a dit Joan el trobaren mort i el tiraren a la mar. Honorat Nabo, mariner de 30 anys diu que dit Joan fa un any se'n anà a Barbaria per mariner i poc après vingué nova de que els moros havien captivat el vaixell posant foc a la pólvora morint molts mariners, entre ells dits Joan, ho ha sentit dir a la Ribera i encara es troben mariners de dita nau captius a Alger. La vda. diu que fa 9 mesos vingué nova de que 3 galiotes de moros havien combatut a l'Àguila Rossa que havia anat a Barbaria a portar blat i que són marit havia mort cremat l'endemà del combat.

MINGUET, Francesc. 27-3-1665: mariner de M., casat amb Caterina Vilarasa. Francesc Ripoll, mariner de M., diu que fa 4 anys partiren amb la nau dita St. Francesc i essent al port de St. Joan de Patara (**Patmos**), illa de grecs, hi hagué una rebel·lió, essent el capità en terra, li tiraren una mosquetada al front i morí. El capità Onofre Victòria, de 51 anys, diu que morí fa 4 anys, al mes de febrer, a una illa de l'Arxipèlag, anava amb el capità Ballester, hi hagué una rebel·lió dels mariners i el mataren d'una mosquetada al front, el va veure llençar al mar. La viuda diu que hi va estar casada 4 anys i s'embarcà amb el capità Ballester a la nau Sant Francesc, que anaven en cors, fa 3 anys li digueren que el mataren d'un mosquetada.

MIR, Francesc. 19-6-1661: natural de Sóller casat amb Montserrat Riera, de Petra. Antoni Roca, de Petra, de 30 anys, diu que l'any 1647 o 48 patiren junts per soldats amb la companyia del capità Berard, amb la nau del capità Canals, els aportaren a Nàpols, d'allà a Pusol (?) i després a l'estat de Milà a Alexandreta de la Palla i a Cremona, el dia de Sant Esteve tingueren *pelea* amb l'exèrcit del duc de Mòdena a un lloc que es diu Sant Martín de Bossala, pelearen de dues o tres hores de dia fins post el sol, moriren 1.500 homes dels nostres, entre cavalleria i infanteria, va veure caure a dit Francesc.

MIRALLES, Francesc. 28-5-1687: de la ciutat, casat amb Joana Parera. Magí Colom, beneficiat a Inca, de 34 anys, diu que a l'octubre de 1675 es trobava a Alacant, on va estar un any, va veure a Miralles, que coneixia de M., amb sa muller i als pocs dies caigué malalt i l'aportaren a l'hospital d'**Alacant** que es diu de *San Juan de Dios*, i el va veure morir als pocs dies, l'enterraren al mateix hospital. Jaume Genovard, de la ciutat, de 26 anys, anà amb ell en cors amb la

barca de Pere Antich, dit testimoni tornà a M. i després el trobà a Alacant a l'hospital malalt, morí i l'enterraren allí, farà 10 o 12 anys, creu que era natural de la Corona de Castella.

MONCADA, Antoni. 20-11-1670: àlies Porquer, mariner, casat amb Marianna Bisbal. Joan Fonet, natural de Xàbia (València), fill de Jaume i d'Anna Garcia, domiciliat a Eivissa, diu que Moncada s'embarca a Eivissa a una fragata i no se'n han sabut noves.

MONTERO, Pau. 3-10-1656: d'Eivissa, casat amb Marianna Martí. Marc Antoni Gergo, natural de Vilafranca de Niça (Savoia), casat a M., de 24 anys, diu que fa un any i mig es trobava a aquesta ciutat per partir per França i dita Marianna li donà una carta per son marit que estava captiu a les galeres de França, partí amb la barca del patró Nicolau i al arribà a **Toló** li digueren que Montero estava malalt, anà a l'hospital i sols li deixaren parlar amb ell per una finestra, li digué que donés la carta a l'esclau mallorquí Antoni Perelló, cirurgià, que feia de *barberoto* a les galeres, el qual al cap d'alguns dies li digué que era mort, i ho sentí dir públicament als mallorquins, Perelló li donà una lletra per la muller donant notícia de la mort.

MORAGUES, Antoni. 2-11-1652: mariner de M., casat amb Caterina Gomila. Jaume Massot, mariner de M., de 30 anys, diu que eren cosins germans, sa mare era filla d'una germana de la seva mare (sic), sap que es negà amb el patró Francesc Xipelli a Calvi de Còrsega, dit testimoni escapà amb altres, farà dos anys al gener. Gabriel Coll, mariner de M., de 30 anys, diu que fa dos anys al febrer, es trobaven a un lloc de Gènova, que anaven en cors amb les sageties Sant Joan i Sant Pau, arribaren 4 mariners (Jaume Massot, Llorenç Gomila, menorquí, un nebot del patró Xepeli i Bartomeu S) que els referiren que sobre Calvi s'havien perdut i sols havien escapat ells. La vda. diu que va estar 4 mesos amb el marit i se'n anà amb la sagetia Sant Pau amb el patró Xapelli, vingué Jaume Massot i altres i digueren que son marit havia mort.

MUNAR, Joan. 27-5-1657: blanquer de la ciutat, casat amb Magdalena Alguer. Morí a **Eivissa**.

NET, Caterina. 13-7-1657: de Menorca, casada amb Antoni Garcies, de 33 anys. El Dr. Gregori Real, prevere de 25 anys, diu que fa 4 anys que el coneix, ha estat al servei del Dr. Joan Martorell, avui regent de la Cancelleria, sap que era casat amb Caterina Net, menorquina, venint de Menorca fa un any amb una sagetia donà al través a Portopetro i es negà amb molts d'altres. Agustí Seguí, menor, de 22 anys, diu que es negà venint de Menorca amb un vaixell a Portopetro, li digué un germà seu i el mateix Garcies que venia en sa companyia. El marit diu que venint de Menorca, prop de Portopetro, prop de mitjanit es mogué gran tempesta i el vaixell donà al través, no camparen més de tres persones una de les qual fou ell.

OLIVER, Josep. 23-9-1659: mariner de Sitges, casat amb Agustina Castelló. Pere Sbert, mariner de M., de 28 anys, diu que eren veïnats i que el 6 de juliol de l'any passat partiren en cors amb la sagetia del patró Josep Font, essent a la costa de França davant Borna una sagetia de francesos els començà a tirar i

dit Oliver fou mort d'una mosquetada, el va veure mort i tirar en mar. Pere Josep Font, de Sitges, h.M., de 28 anys, diu que es criaren junts, l'any passat anava per mariner a la sagetia de la que dit testimoni era patró, anaren en cors i a la costa de França combateren amb una sagetia, la gent de terra amb una bala de mosquet li pegà al front i encontinent morí, el llençaren en mar, el dia de St. Joan ha fet un any. La viuda diu que l'any passat son marit se'n anà en cors amb la sagetia del patró Josep Font, al cap d'uns dies es digué que havien *peleat* amb una sagetia de francesos i l'havien mort d'una mosquetada, quan tornaren ho sabé cert.

PALOU, Francesc. 11-2-1681: de la ciutat, casat amb Caterina. Baltasar Antich, teixidor de llana de M., de 26 anys, diu que s'embarcaren plegats en la fragata del patró Garau, a la volta de Càller morí a la fragata de desgràcia per esser posat foc a un barril de pólvora, posat dins un *caputxo* fou llençat en mar el 7-7-1679. Joan Bover, teixidor de llana de Porreres, de 37 anys, diu que s'embarcaren plegats i a la vista de Sardenya es posà foc a un barril de pólvora i el cremà, el posà dins un *caputxo* amb una pedra als peus i llençaren dins de la mar, farà un any i set mesos.

PASQUAL, Pere. 19-9-1680: de Campanet, casat amb Margarita Sivallos (?). Joan Pujol, d'Alcúdia, de 46 anys, diu que partiren junts de M. per Sicília i quan foren a Catània estigueren malalts els dos i ell morí. Baltasar Civallos, de la ciutat, de 23 anys, diu que era casat amb sa germana, diu que trobant-se a Catània arribà son cunyat i es posà malalt i morí a l'hospital, ajudà a portar-lo a la infermeria i a la sepultura.

PELLISSER, Jaume. 28-10-1667: fuster, casat amb Praxedes Sagner. Gabriel Vidal, paraire de M., de 27 anys, diu que fa 4 anys dit Jaume partí per soldat en la companyia del capità don Francisco Cresi per a Sicília, hi anaren molts mallorquins, als dos mesos partí altre companyia del capità Jaume Andreu, ell hi va anar, quan foren a Palerm demanà a soldats de l'altra companyia per ell i li digueren que havia mort a la ciutat de Terni (Umbria) i l'enterraren a l'església, al cap d'un any anà a dita ciutat i soldats mallorquins li digueren que era mort. Simó Lede, de Menorca, de 22 anys, diu que l'agost passat ha fet 4 anys que partí de M. amb la companyia de don Francisco Cresi per soldat per Palerm, als dos mesos dit testimoni hi anà amb el capità Jaume Andreu, demanà per ell a alguns soldats mallorquins i li digueren que havia mort a la ciutat de Terni i l'havien enterrat a l'església, al cap d'un any anaren a dita ciutat i anaren a l'església a enterrar a Francesc Segarra, li digueren que allà estava enterrat Pellisser. Caterina Ferrer, viuda de Jaume Seguer d'Alcúdia, de 44 anys, diu que era son gendre i que fa un any son fill Ramon li escrigué de Palerm que son gendre era mort i que li aportaria una fe. La viuda diu que hi va estar casada 7 anys, fa 4 anys se'n anà per soldat, als 4 o 5 mesos la seva sogre rebé una carta de Gabriel Vidal, paraire, comunicant la mort.

PELLISSER, Josep. 10-6-1677: de Calvià, casat a la ciutat amb Caterina Barrera. Antoni Ferrer, teixidor de lli, f. de Bartomeu i de Joana Pujol, de la ciutat, de 23 anys, diu que eren veïns, l'any passat de 1676 anaven junts en

cors amb la capitana de M., de la que era capità Bernat Sunyer, caigué malalt davant Càller i estigué malalt 3 mesos dins la capitana, el va veure morir i tirar en mar amb una flassada. Joan Seguí test.

PETRO, Sebastià. 24-3-1661: mariner, natural de Menorca, casat amb Margarita Gras. Francesc Flanger, sastre, de Messina, domiciliat a la ciutat, casat amb Elisabet Rosselló, l'ha conegut casat a M., diu que fa 12 anys anant en cors amb una falua del patró Miquel Massot i dit testimoni amb un bergantí del patró Totosaus, que aportava el patró Joan de Sitges, en conserva, trobant-se al cap de Creus encalçant unes barques que prengueren, dit Petro posà foc a la pólvora i es cremà l'endemà morí

PIERES, Jaume. 27-4-1665: d'Andratx, casat amb Elisabet Muntaner. Guillem Fabrer, natural de M., de 24 anys, diu que els dos estaven condemnats a galeres, al mateix banc hi anava forçat Pere Munar de Sencelles, anava a la capitana patrona de Sardenya, fa 5 o 6 anys al port de Targana de Càller el va veure mort dins la galera, el se'n portaren amb l'esquif a terra per enterrar-lo. Pere Munar de Sencelles, de 35 anys, diu que els dos estigueren molt de temps plegats a la galera patrona de Sardenya, fa 5 anys estant al port de Càller el va veure morir al seu costat, el portaren a terra amb l'esquif per enterrar-lo, fa 4 anys quan vingué amb la galera a M. portà la nova a la muller. La viuda diu que hi va estar casada 25 anys i el posaren en galera, fa 4 anys Pere Munar li portà la nova de la seva mort i es posà com a vda.

POCOVÍ, Pere. 7-2-1657: de St. Joan, casat amb Joana Vidal. Jaume Pocoví, natural de St. Joan, de 26 anys, diu que era son germà i que al principi de 1652 son germà era forçat a una galera, dita St. Genaro (Ginard), estant la galera a Portopí hi anà amb sa mare i sa dona i els digueren que era mort i el capità els feu una fe. La vda. casa amb Sebastià Mir de Sineu a St. Joan.

PONS, Bartomeu. 13-8-1666: d'Alaior (Menorca), casat amb Caterina Janer. Fra Miquel Fiol, de l'ordre dels mínims, diu que morí a Alger. Francesc Castell, teixidor de llana, natural de la ciutat, de 34 anys, diu que els dos foren captius a Alger durant 10 anys, quan hi arribà ja hi era, morí de mort natural ha fet dos anys el juny passat, el va veure mort en casa de son amo i el va veure enterrar. Nicolau Roger, mariner, de 27 anys, diu que quan Pons arribà a Alger ell ja hi era, morí en casa de son amo Mamet Andalus, tagarino, eren vesins al mateix carrer, les persones de sa casa i molts mallorquins el veren mort, el mes de juny passat ha fet dos anys.

PONSETÍ, Josep. 3-10-1666: de Maó, casat amb Àgata Hernández, f. de Joan i de Caterina Gomila. Pere Corantí, estudiant, natural de Maó, de 20 anys, diu que morí fa 9 o 10 anys a Maó, no sap que la viuda, que coneix des de que té records, s'hagin tornat casar. Josep Juaneda, teixidor de lli, natural de Maó, de 35 anys, coneix a la viuda des de que és nada, coneixia al marit que morí fa 9 o 10 anys, sap que no s'ha tornat casar. La viuda, de 29 anys, diu que va estar casada alguns anys i en fa 10 son marit morí de malaltia, fa 3 anys que habita a Mallorca

PORCEL, Gregori Joan. 13-11-1656: El patró Agustí López, natural de Sevilla i casat a M., de 31 anys, diu que ha oït dir a Joan Nadal navegant amb sa companyia natural de Màlaga avui és captiu de moros a Alger que Gregori Joan Porcel d'Andratx era mort a Màlaga. El patró Rafel Arbós, mallorquí de 40 anys, diu que navegà algun temps en sa companyia, a Màlaga el trobà malalt a l'hospital i el va veure morir i allà l'enterraren i l'assentaren al llibre de morts.

PORTELL, Mateu. 4-5-1661: casat amb Elisabet Florit, mallorquins. Francesc Ferrer, sabater de M., de 32 anys, diu que fa 3 anys s'embarcaren junts per mariners en cors al vaixell patatxo que es deia St. Joan, del capità Pepet, amb el patró Joan Cases, essent a Càller restaren alguns mallorquins, un dels quals era Portell, es posà a treballar de teixidor de lli en casa d'un mallorquí, al cap de temps caigué malalt de mal francès (sífilis) i el portaren a l'hospital de St. Antoni de dita ciutat, al cap de tres dies morí, el va veure mort i enterrar a l'església de dit hospital, Joan Sitjar, flassader de M., de 24 anys, diu que fa 3 anys anaren a Càller i ell s'hi quedà, tornant-hi el trobà treballant de teixidor, als dos dies l'aportaren a l'hospital i als 3 o 4 dies morí, el va veure morir, l'endemà l'enterraren. La vda. casa a St. Joan amb Antoni Galmés, vdo.

PREXANA, Joan. 9-1-1659: sabater de la ciutat, casà a Càller amb Caterina Prohens. Joan Sabet (?), ferrer de M., natural de Manacor, de 25 anys, diu que fa dos anys partiren de M. per Càller amb el patró Joan Cases, anaren en cors, el va veure malalt a l'hospital de St. Antoni i després mort, seria de 28 anys. Antoni Vives, conrador de Manacor, de 33 anys, diu que molts mallorquins anaven en cors amb la nau del patró Joan Cases i dit Prexana amb la nau del capità Víctor Pasetar, varen estar junts a **Càller** 6 mesos, havent pres mal ajudà a portar-lo a l'hospital de St. Antoni on és mort i enterrat.

PUIGSERVER, Antoni. 26-5-1651: paraire, casat amb Caterina Sanchez. Bartomeu Serra, mariner de M., de 29 anys, diu que el 12 de gener passat partiren plegats amb la sagetia del patró Francesc Xapeli, als 4 dies cassaren una sagetia francesa davant Cadaqués, hi pujaren el patró, dit Puigserver i altres, a la nit es mogué gran tempestat i es dividiren, ells en dos dies i dues nits anaren a parar a Calvi, a Còrsega sense àncores, trobaren cossos morts i 4 mallorquins que es salvaren, els altres es perderen, Jaume Massot, mariner de M., test.

PUJOL I VICH, Pere. 29-4-1666: gerrer, casat amb Joana Vanrell, de 30 anys, que diu que hi va estar casada 3 anys i en fa 8 se'n anà de M. amb uns bergantins per servir al rei, no rebé cartes, de paraula sabé que fa dos o tres anys estava malalt a Alcanyís (Aragó) i que morí a l'hospital de dita ciutat, sabent que fra Pere Plenaflor anava a aquelles parts li comanà una memòria i envià una carta al seu germà Antoni Plenaflor on diu que morí a l'hospital d'Alcanyís l'1 de desembre passat.

RAIX, Salvador (Roig ?). 25-5-1677: casat amb Joana Bosch, f. de Jaume i de Joana Valent. Francesc Roig, mallorquí, patró de la sagetia St. Jaume, de 33 (?) anys, diu que anava a la seva barca i estava casat amb una tal Joana d'Andratx, criada a casa del capità Bernat Canet, morí el 10 de setembre

passat a la seva barca de malaltia al regne de Sardenya. G. Ricard, mariner de Sineu, h.M., de 26 anys, des de fa dos anys feia viatges amb ell, fa 10 mesos, pel mes de novembre passat anaven en la barca St. Jaume, morí i l'enterraren a l'illa de Teulada del regne de Sardenya.

RAMON, Joan. 27-3-1676: mallorquí, casat amb Caterina Jou. Ginés Ros, de Màlaga, trobat a la ciutat, de 19 anys, el conegué fa 2 anys i mig a l'hospital de **Màlaga**, on es trobaven malalts, l'assistí un mallorquí que està a dit hospital que es diu Pedro Andrés, als 4 dies morí, el va veure mort i enterrar, morí d'asma. El 22-8-1674 fra Cristòfol Alguer, agustí, signa que Pere Mulet, mallorquí, li ha encomanat 25 misses per dit Joan per 50 reals de velló. Fra Andreu Roig, lector de teologia del convent de St. Agustí, de 40 anys, diu que coneix a fra Alguer, que resideix a Màlaga, i coneix la sua lletra que és la qui li han mostrada. Fra Rafel Monjo, agustí de 48 anys, coneix a fra Alguer, resident a Màlaga, i diu que l'albarà que li han mostrat és de sa lletra, té cartes seves. El mag. Joan Alguer, f. del Dr. en Medicina Cristòfol Alguer, de 34 anys, diu que coneix la lletra de fra Alguer, que és germà seu, ha rebut cartes seves des de que és a Màlaga, i diu que la lletra de l'albarà és seva. La viuda, de 31 anys, diu que fa un any i 9 mesos el patró Bandejat vingué de Màlaga i li digué que Pere Andreu, un mallorquí que és a Màlaga, li havia dit que son marit era mort a l'hospital, també li digueren els que anaven amb ell, tingué carta de dit Pere Andreu que volia saber que fer de la roba i diners i li envià a Francesc Castellà perquè li lliurés la roba i els diners. Pratets (?) Grise, boter de M., de 42 anys, es trobava a Màlaga i li digueren que estava malalt, anà a l'hospital i li digueren que era mort, anà al Col·legi i també li digué Pedro Andrés, la dona aporta dol. Francesc Mas, boter, de 28 anys, fa un any i 10 mesos es trobava a Màlaga i li digueren que era mort a l'hospital, anà al col·legi on està Pedro Andrés, mallorquí que l'havia assistit en la malaltia, li digué que feia 8 o 9 dies que havia mort, li havia entregat la roba perquè fes dir misses per la sua ànima, al arribar a M. la muller i parents aportaven dol. Jaume Bauçà, notari de 30 anys, testimoni de que la viuda havia rebut del patró Francesc Castellano, 41 reals de 8 que li havia lliurat Pere Andreu a Màlaga i havia fet un albarà.

REBASSA, Joan Bartomeu. 13-8-1685: militar, casat amb Joana Servera que diu que son marit morí a **Lisboa** (?) el 28-1-1682. Presenta fe del capellà Antoni Montalbán de l'hospital de Sant Jaume Messana (?).

RENARD, Gabriel, Dastre. 2-10-1670: casat amb Margarita Mesquida. Esteve Andaraus, de la ciutat, mariner de 24 anys, diu que es trobaven a Màlaga, prop de Nadal farà dos anys, caigué malalt i es queixava dels pits, per les festes de Nadal morí, anà a l'enterro al convent de St. Domingo al vas de Nostra Sra. del Roser, el temps que estigué malalt estava a l'hostal de la *Calle* de les Cames. Joan Ramon, mariner de la ciutat, de 35 anys, diu que fa un any i 8 mesos el trobà a Màlaga que estava a l'hostal de la *Calle* de les Cames, prop de Nadal caigué malalt, es queixava molt dels pits, per les festes de Nadal morí, el va veure morir i anà a l'enterro al convent de St. Domingo al vas de Nra. Sra. del Roser. La vda., f. de Rafel i de Caterina Pont, de 25 anys, diu que fa dos anys

son marit morí a Màlaga, ho sap per carta del cunyat Pere Renard Dastre i per diversos mariners que el veren morir.

REUS, Onofre. -3-1692: casat amb Caterina Servera, de la parròquia de Santa Creu, que diu que fa 7 anys que son marit falta del regne i que arribà la notícia de que morí a **Portobelo**, carrera d'Índies. Un mariner (il·legible) diu que fa 7 anys arribà a Portobelo amb un vaixell portuguès, i demanà a Gabriel Ribes, mariner mallorquí, per Onofre Reus i li digué que feia 7 o 8 dies que era mort. Joan Estarelles, mariner del regne de 28 anys, diu que Gabriel Ribes li digué que era mort. Bartomeu Barceló, mariner de M., de 25 anys, diu que conversant amb Bartomeu Maura, que era vingut de les Índies, li digué que son cosí Francesc Xapera, àlies Valentó, i Onofre Reus eren morts, i també li digué Gabriel Ribes que era mort a Portobelo i que aportava alguns diners de l'encant de la seva roba. Carta de Sebastià Suau a sa dona Magdalena des de Puerto de Santa María on diu que Onofre Reus es mort.

REXACH, Bernat. 19-11-1657: mariner de M., casat amb Francina Blasco. El patró Gabriel Fàbregues, àlies Xelo, de M., de 27 anys, diu que eren tots de la Ribera, l'estiu de l'any passat anaven en cors amb la fragata del patró Miquel Serralta i als primers de setembre a la costa de Barbaria combateren amb una fragata de moros i moriren 8 homes, entre ells dit Rexach d'una escopetada, l'enterraren a la vorera del mar a Xercell, també morí el patró M. Serralta. Martí Crespí, mariner de M., de 19 anys, diu que anant els dos en cors amb la fragata del patró Serralta, a finals d'agost de l'any 1656, a la costa de Barbaria encontraren una fragata de moros i *peleant* mataren a dit Rexach d'una mosquetada, l'ha vist mort i ajudà a enterrar-lo a la vorera del mar, a nosaltres en portaren captius a Alger, els mesos passats anant amb les galiotes d'Alger dit testimoni fugí a terra a Sardenya i ara ha vingut a M. La viuda diu que va estar casada 3 anys i l'any passat som marit se'n anà en cors amb la fragata del patró Serralta, el dissabte de Nostra Senyora de setembre rebé noves d'un vaixell que vingué d'Alger amb captius que digueren que a son marit l'havien matat d'una escopetada, després ho sabé per Gabriel Fàbregues, Martí Crespí i altres mallorquins vinguts d'Alger.

REYNALDOS, Joan Baptista. 22-6-1667: de Càller, casat amb Joana Gassa. Esteve Rosso, mariner de Saint-Malo, domiciliat a M., de 62 anys, diu que fa 6 anys se'n anaren de M. junts amb la nau dita El Cassador en cors en Llevant i trobant-se a l'Arxipièlag li prengueren mal de febres i morí en braços del seu germà Julià Reynaldos i l'enterraren a l'església de Monte Santo, la mort fou pública a tota la gent de mar, tenia 39 anys. Julià Reynaldos, mariner, f. de Brancassi Reynaldos de Càller, de 30 anys, diu que era son germà, fa 6 anys sortiren junts de M. amb El Cassador per anar en cors en Llevant, a l'any i mig, trobant-se a l'Arxipièlag, morí de febres en sos braços i l'enterraren davant l'illa de Montesanto, era 3 o 4 anys major que ell. La vda. diu que si va casar fa 17 anys, en fa 6 se'n anà en cors a Llevant amb la nau El Cassador, fa 5 anys que per via de Malta sabé que era mort i quedà viuda amb 4 infants, després son cunyat li aportà la nova certa, avui tindria 35 anys.

REYNÉS, Sebastià. 4-5-1676: ferrer, casat amb Joana Anna Barceló, f. de Jaume i de Gregòria Figarola. Pere Joan Alsamora, sabater de la ciutat, de 31 anys, diu que anava en cors amb els vaixells de Mallorca, fa 9 o 10 anys, a l'estiu, a Melasso (Milazzo) el tragueren malalt del vaixell Sant Josep junt amb altres malalts, que eren més de 60, i els aportaren a una casa que llogà el capità Bernadí Estarelles, cada dia anava a veure els malalts i al 15 dies Sebastià morí, el va veure mort i ajudà a enterrar-lo a un clot que feren davant dita casa. Miquel Gallard, esparter de 27 anys, anava en sa companyia amb els vaixells de Mallorca al darrer cors, quan foren a Melasso, fa 9 o 10 anys, tragueren els malalts del vaixell Sant Josep, els aportaren a una casa llogada i als 15 dies dit Sebastià morí, l'assistia, el va veure mort i aportar a enterrar.

RIBES, Gabriel. 21-5-1453: forner mallorquí, casat amb Agnès Mas. El mestre Joan Malonda, de M., de 22 anys, diu que el 1652, el mes d'agost es trobaven al camp de Barcelona i Ribes morí d'una punyalada que li pegà un *gallego* casat a M., el prengueren i el penjaren, l'ha vist mort i ajudà a enterrar-lo. Pere Joan Moranta, paraire de M., de 21 anys, diu que el 1652 s'embarcaren per anar al camp de Barcelona, ell tenia habitació a una barraca davant la sua, una nit d'agost jugaven amb alguns amics i conegueren que un *gallego* feia mal joc, Ribes li demanà els diners que li havia guanyat, *s'isqueren* de la barraca on jugaven i dit *gallego* li pegà una punyalada a l'esquena de la que morí, el galleg fugí i el trobaren als 12 dies i el penjaren. La vda., de 21 anys, diu que es va casar fa 5 anys i que fa un any i 3 mesos son marit se'n anà al camp de Barcelona amb la sagetia del patró Reus

ROCA, Pere. 2-8-1681: de la ciutat, casat amb Elionor Orfila. Bartomeu March, mariner de M., de 34 anys, diu que trobant-se a Sardenya en la barca del patró Servera de la que Roca era patró, prengué una malaltia i morí en sos braços, ajudà a enterrar-lo a una església de l'almadrava de Porturuy. Gabriel Siurana, mariner de M., de 30 anys, diu que anà per mariner en la barca del patró Servera de la que era patró Roca fa 8 mesos i que a Sardenya morí, ajudà a enterrar-lo a una església de l'almadrava de Pornerais.

ROGER, Pere. 25-6-1662: casat amb Antonina Jutge. Joan Malonda, barreter de 33 anys, diu que fa 9 o 10 anys es trobava a l'exèrcit del rei sobre **Barcelona** i amb dit Roger portaven vitualles per mercaderia, als dos mesos i mig Roger prengué mal del contagi i als 15 dies morí

ROGER, Sebastià. 20-3-1653: picapedrer de M., casat amb Francina Talavera. Jaume Salt, teixidor de lli de M., de 23 anys, diu que fa 3 anys, el dia de Ntra. Sra. del Roser, el primer diumenge d'octubre, se'n anaren de M. amb tres vaixells de Dunkerque i desembarcaren a Peníscola, els aportaren a la vila de Sant Mateu, on estigueren 6 dies sens donar-los ració, alguns fugiren a València i un tal mestre Calafat, mallorquí, anà a València *nos portà* a 6 o 7 que *erem fuits* a Tortosa on estava el camp d'Espanya i els posaren a la bateria, un dia vingué una bala d'artilleria que llevà la mà dreta a dit Sebastià que morí, ajudà a enterrar-lo davall un taronger. Antoni Barceló, paraire de M., de 26 anys, diu que se'n anaren junts de M. per artillers fa 3 anys a Tortosa, en temps

que sa majestat el Rei d'Espanya tenia siti a Tortosa, alguns fugiren i mestre Calafat anà a València i els aportà, a Roger el posaren a una peça d'artilleria i posant pólvora amb un *sombrero* vingué una bala d'artilleria dels enemics i el ferí, encontinent caigué mort, ajudà a enterrar-lo junt a un taronger. La vda. diu que fa 3 anys son marit se'n anà de M. per artiller amb tres naus de Dunkerque i anaren a Tortosa en servei del rei, al cap d'un mes vingué la nova que havia mort en la *pelea*, ho ha sabut pels mallorquins que estaven presents, ço és Francesc Ventoy, Jaume Llufríu, que diuen que és a Nàpols, Antoni Barceló i altres.

ROIG, Joan. 17-12-1652: català casat amb Caterina Lliteres. Pere Ferrer, cirurgià de M., de 42 anys, diu que fa 10 anys els dos partiren de Vinaròs amb la galioteta de Blanes, ell per mariner i dit testimoni per cirurgià, en cors amb conserva amb altre vaixell, correueren a Sardenya, es posaren a dues falquetes de Càller que armaren per anar en cors, Roig volgué envestir un carbó de moros el feriren al front amb un *balasso* i morí, el llençaren en mar. El patró Pere Fontanils, català casat a M., de 44 anys, el conegué de minyó i el tingué molt temps en sa casa, trobant-se a Càller sabé que se'n avia anat en cors, tornant el vaixell li digueren que una barca de moros el matà d'un *balasso*. Francesc Pizà, llibreter de M., de 33 anys, diu que fa 10 anys es trobava a Càller i partiren dues barques en cors en la que anava dit Roig en una i dit testimoni en altre, arribant prop de Barbaria saberen que Roig havia mort, va veure la sua roba.

ROSA, Antoni. 4-2-1677: de la senyoria de Gènova, casat amb Anna Mainard. Josep Melià, teixidor de lli de la ciutat, de 37 anys, diu que morí en la fragata La Paloma en la que anava en cors de una canonada que el ferí al front.

ROSSELLÓ, Antoni. 1676: *Tolo*, de Manacor, f. de Bartomeu i d'Antonina Blanquer, casat amb Magdalena Bonet. Francisco García, f. d'Antonio i de Caterina, de la vila de San Clemente de la Manxa, del bisbat de Conca, trobat a la ciutat, de 26 anys, diu que els dos eren soldats a Palerm i estaven junts, els pares habiten a Palerm, diu que fa 18 mesos, al juny de 1674, s'embarcaren per anar al castell del Salvador i els francesos els feren presoners i els portaren a Toló, de 250 molts moriren pel camí, entre ell dit Rosselló, li digueren els de la nau i que l'havien tirat en mar. Juan de León, f. de Tomàs Basques de León i d'Agustina Maria, natural de Granada, domiciliat a Palerm, el va conèixer a Palerm on estan els pares i germans, estaven al mateix carrer, fa 18 mesos s'embarcaren a Palerm per anar a socórrer el castell del Salvador a Messina, els francesos els feren presoners i portaren a Toló en diferents vaixells, el va veure embarcar i al desembarcar li digueren que era mort. Gabriel Sor, f. de Gabriel i de Caterina Fontcuberta, de Sineu, h.M., de 28 anys, diu que ell era soldats a Palerm, a la companyia del capità Pedro Bravo, i dit i son pare ho eren a la companyia de don Tomàs Xacón, el va conèixer fa 8 anys, anaren a socórrer el castell de Sant Salvador a Messina, els prengueren i restaren presos 5 mesos, després els embarcaren i aportaren a Toló, anaven al mateix vaixell, quasi tots caigueren malalts, de 50 en moriren 14, un dit Antoni, al voler

tirar un mort al mar els mariners tocaven una campaneta i demanaven un parenostre (*parenostro*) i un avemaria per l'ànima de tal, vaig sentir el seu nom, també anava embarcat Francesc Cabrer de Manacor, que era oncle de la muller de dit Antoni, que li digué que en arribar a M. anés al forn den Cabrer a dir que era mort. Miquel Gomila (?), sabater de Manacor, h.M., de 30 anys, diu que fa 5 mesos anà a casa dels pares que habiten a Palerm, i digueren que era mort i feren dir misses per ell, farà 8 o 9 mesos que morí, li donaren una carta per fra Pere Blanquer del convent de Sant Domingo de Manacor, feta a Palerm l'11 d'agost de 1675, que és la que li han mostrat. El reverent Joan Cárdenas, beneficiat a la catedral, diu que fa un any es trobava a Manacor i Magdalena Bonet li donà a llegir la carta del seu sogre on parlava de la mort del marit.

ROSSELLÓ, Lluç. 7-6-1660: mariner d'Eivissa casat amb Joana Escalles. Andreas Beuf (?), mariner de Sant Remo, ribera de Gènova, de 24 anys, , el coneixia de M., de la nau de Jaume (?) March de la que era capità Nadal Santandreu, anaren a València i deixaren dit vaixell i es posaren a la capitana de l'armada de Venècia, un dia, volent baixar a la llanxa, caigué a la mar que era grossa i mai més el veren

SALASAR, Teresa. 19-9-1662: biscaïna i mallorquina, havia casat amb Guillem Bauçà, mallorquí. Jaume Massot, prevere, els conegué a **Roma** on Teresa morí malalta. El viudo diu que hi va estar casat 7 anys i que morí el 10-3-1661 i enterrada en l'església de St. Andreu. El viudo casarà a ciutat o a Sóller amb Maria Arbona.

SALES, Francesc. 8-10-1661: pescador casat amb Joana March, f. de Joan i de Caterina Pasqual. Andreu Ripoll, pescador de M., de 25 anys, diu que fa 3 anys trobant-se a Cala Figuera pescant amb la sua barca hi anà la barca del patró Mateu Ripoll Moreu que era son cosí i li feren un paner de gerret per esca i partí per Cabrera i de les hores no ha vist més ni la barca ni els mariners, poc dies après es digué per la ribera que la barca s'havia negada amb tots els mariners. Joan Pujol, mariner de 24 anys, diu que farà 3 anys al gener, alguns dies passats de St. Antoni, estant per anar a pescar amb la barca del patró Miquel Fàbregues, *Cap d'olla*, va veure que a la barca del patró Mateu Ripoll hi anava per pescador dit Sales, partiren les barques, la nostra anà a la Porrassa i a Portals, havent fet esca anaren a Cala Pi perquè es mogué fortuna, al tornar al moll d M. saberen que la barca del patró Ripoll no havia comparegut i mai més s'han sabut noves, tots els mariners es negaren. Cristòfol Camps, mestre d'aixa, de 35 anys, diu que fa 3 anys va fer una barca de pescar pel patró Mateu Ripoll, es digué públicament que els mariners es negaren anant de Portals a Cabrera, après trobaren l'escotilló que coneixia molt bé per haver-lo fet, de les hores no ha comparegut ningú dels mariners. La vda., de 20 anys, diu que fa 3 anys al gener el seu marit partí de la ciutat per anar a pescar amb el patró Ripoll i vingué nova que s'havien negat, als 8 dies aportaren l'escotilló i el mestra d'aixa el conegué. El patró Sebastià Navarro, de 50 anys, diu que es trobava a la mar davant la Porrassa venint cap a ciutat i va veure dos llaüts eixint de Portals i Cala Figuera prenent la via de Cabrera que conegué, venint

la nit es mogué gran fortuna i al cap de pocs dies es digué que la barca del patró Ripoll se era negada, trobaren el barril d'aportar vi i l'escotilló. Joan Sancho, mariner de 28 anys, diu que es trobava davant la punta de Cala Figuera anant a Andratx a pescar amb la barca del patró Barceló, vingué la barca del patró Ripoll i parlaren junts, en ella hi anava dit Sales, ells prengueren la volta de Cabrera, als 5 o 6 dies corregué la fama que la barca s'era negada amb tota la gent. Josep Perelló, mariner de 40 anys, diu que anava en la barca del patró Barceló i parlaren amb la del patró Ripoll on hi anava dit Sales. Salvadora, vda. de Jordi Cerdà, de 23 anys, diu que son marit se'n anà amb la barca del patró Mateu Ripoll, son germà, farà 3 anys al gener, hi anava Sales, altre germà seu i dos minyons, vingué la nova que s'havien negat, han fet diligències enviant cartes a Barbaria, a València, informant-se de captius cristians que venen d'Alger i de Tunis, de corsaris de l'Estret, han vingut mariners de totes parts del món i ningú en té notícia. Joan Serra, custos de la mar i del moll, de 43 anys, diu que la barca del patró Ripoll es negà amb tots els qui anaven, és fama pública, s'han fet diligències a Liorna, Gènova, Barcelona, Tunis, Alger, Espanya i Anglaterra, ningú ha pogut donar noves, era germà d'un germanastre seu.

SALES, Joan. 11-2-1676: mallorquí, casat amb Antonina Sangar. Josep Monganyo, de Sicília, f. de Domingo i de Caterina Tomeu, diu que els dos anaven en cors amb la barca del patró Valento i *peleant* amb una polacra de moros el mataren, el tirà dins mar. Joan Pasqual, de 31 anys, sap que anava en cors amb el patró Valento i el mataren a una *pelea* amb una polacra de moros el mes de maig, tenia dues ferides.

SALOM, Antoni. 8-3-1677: d'Esporles, casat amb Joana Mir. Joan Baptista Sastre, sergent del *tercio* del capità Nicolau de Santacília, de 42 anys, sap que morí de malaltia a l'hospital de Melasso (Sicília), li mostraren la relació dels soldats malalts que hi havien mort. Gabriel Massanet, de la ciutat, de 34 anys, diu que fa un any com a sergent que era de la companyia del capità Miquel Puig del *tercio* del mestre de camp don Nicolau de Santacília, estant a Melasso estan Salom malalt l'aportà a l'hospital i cada dia anava a veure els malalts per fer relació dels que havien morts, un dia li digueren que era mort i li donaren la relació.

SALVÀ, Joan. 22-1-1653: moliner, casat amb Elisabet Janer. Gabriel Rosselló, sabater de M., de 38 anys, diu que fa un any els dos se'n anaren a servir al rei per mariners en un vaixell dit St. Joan de l'esquadra de Nàpols, estigueren 5 mesos al siti de Barcelona al cap dels quals morí de malaltia, el va cosir i llençar en mar en companyia de Josep Stela. Josep Stela, torner de 19 anys, diu que el dilluns de Pasqua passat partiren de M. amb la nau del capità Jeroni Castany, on assentà plaça de mariner, al siti de Barcelona passà a la nau St. Joan Leon Coronado, de l'esquadra de Nàpols, allà trobà a Salvà desganat de cambres i ell morí, ajudà a cosir-lo i a llençar-lo en mar, era home de 26 anys. La vda. diu que fa 5 anys que s'hi casà, el dissabte de St. Antoni ha fet un any

que se'n anà per mariner en servei del rei, el dissabte de St. Joan sabé que havia mort i de les hores l'han tractada com a vda.

SANTANDREU, Miquel. 6-8-1683: àlies Campanil, moliner, casat amb Maciana Munar. Guillem Nicolau, moliner, de 33 anys, diu que fou missatge seu, diu que fa 18 anys els dos s'inscrigueren per soldats en la companyia del capità Arnau Santacília i trobant-se a Saragossa (Siracussa de **Sicília**), farà 6 anys, havent sopat se partí del ranxo i digué que anava a visitar Nostra Senyora de Trapani, l'endemà el trobaren mort al camí, l'aportaren a enterrar al convent dels caputxins. Antoni Garí, moliner de 30 anys, diu que fa 6 anys es trobava a Saragossa havent-se assentat per soldat, i li digueren que al camí de Ntra.Sra. de Trapani havien trobat mort a Santandreu i enterrat als caputxins, el coneixia de minyó i havia tingut habitació en sa casa. Gabriel Pont de la Terra, de 30 anys, diu que fa 6 anys es trobava a Saragossa i sentí a dir que havien trobat mort a Miquel *Campanil*.

SANXO, Domingo. 23-10-1666: napolità, mariner, casat amb Elisabet Garau. Miquel Cànaves, f. de Joan, del terme de la ciutat, de 23 anys, diu que l'agost de 1664 partí de M. amb les fragates del duc de Gandia per anar en cors i 4 dies abans a St. Miquel a una *pelea* que tingueren amb els moros a Barbaria en terra ell morí. Antoni Thomàs, f. de Gabriel, del terme de la ciutat, de 25 anys, , diu que el 1664 partí en cors amb les fragates del duc de Gandia i anaren a Tunis (Tunis ?) a prendre moros, quan se'n anaren a embarcar, portant 10 o 12 moros presos, veu que dos homes dels seus, dit Sanxo i Joan de Peníscola, que estaven lluny enmig de 200 moros, tiraven als moros però aquests els donaven *alfanjades*, els fou forçós fugir, feren bandera de lleva perquè els donessin els cossos morts. La viuda, de 38 anys, diu que fa 17 o 18 anys que s'hi casà, varen estar junts 14 o 15 anys i fa dos anys i mesos que se'n anà amb les fragates del duc de Gandia, al poc sabé que havent saltat en terra de moros el mataren els moros a alfangades, rebé una carta del patró de la fragata i li digueren diverses persones, era home de 41 anys, ros, la cara plena de clots de la pigota.

SEGUÍ, Bartomeu, àlies Se Vellaca. 28-3-1669: bracer de, casat amb Joana Pons, de 31 anys, que diu que fa 16 anys s'hi casà, fa 10 anys el condemnaren a galera per 10 anys, l'aportaren a les galeres de Sardenya, a l'any sabé per carta d'Antoni Garriga d'Inca era mort en galera.

SEGUÍ, Joan. 17-3-1689: escriptor, casat amb Anna Manenta que diu que la fragata del patró Vilesclas partí del moll de M., hi anava son marit que s'ha negat. Alfonso León, del regne de València habitador, al present a la ciutat, de 60 anys, diu que Seguí estava a l'Hospital General per certa pendència amb son germà Melcior, anà al moll i s'embarcà davant seu a la fragata del patró Vilesclas que anava a València carregada de blat, poc després sentí a dir que s'havia perduda davant Eivissa i negades totes les persones que hi anaven, fa 3 anys i no se ha sabut cosa. Tomàs Lluïas (?), mercader de València, f. de Jaume, forner, de 26 anys, diu que al gener de fa 3 anys carregà diferents robes (frissetes, escots, *foratje* i 160 quarteres de blat) a la fragata de Joan

Vilesclas, anava per patró Jaume Calbet i s'hi embarcar Josep Seguí, anava a València, s'ha sabut que es perdré i es negà, a Dènia *isqueren* tres homes morts i no s'han sabut més noves, la càrrega que perdé dit testimoni valia més de mil reals de 8. La viuda Anna, de 24 anys, diu que fa 9 anys es casà i en fa 4 son marit se'n anà i l'embarcació es negà entre Eivissa i Dènia. Fra Ramon Valls, mercedari de 33 anys, diu que fa 3 anys a Eivissa li digueren que una fragata que havia tocat allí i anava a València, partí amb dolent temps i la veren perdre. Llorenç Mauricio, natural de Gènova, h. d'Eivissa, de 57 anys, diu que al gener ha fet 3 anys tocà al port de Sant Antoni d'Eivissa una fragata del patró Vilesclas carregada de blat de M., no desembarcà ningú perquè no els donaren guiatge, partiren amb mal temps i el temps carregà més i després sentí a dir que dita fragata era perduda entre Eivissa i Dènia, i que totes les persones s'havien negades, arribaren embarcacions d'Espanya i digueren que no havien vista dita fragata, a Dènia la mar havia tret dos homes morts i es deia que eren de dita fragata.

SERRA, Margarita. 12-9-1653: Francesc Bujosa, pintor de la ciutat, de 40 anys, diu que fa 8 anys casà a la ciutat amb Margarita Serra, fa dos anys passaren a Ciutadella amb el governador don Josepe Sporrier, essent allí hi anà la muller amb un cosí germà però ell, fa un any, se'n havia anat al camp de Barcelona, tornant a M. fa 8 mesos li vingueren noves de que la muller havia mort al contagi, rebé una lletra de fra Miquel Trobat, guardià del convent de St. Francesc, s'adjunta la carta de 14-1-1653. Josep Tolosa, estudiant de Ciutadella d'on fa dos mesos que falta, f. de Pere, de 19 anys, conegué a Ciutadella a Margarita Serra, mallorquina, muller de Francesc Bujosa, que morí al contagi. Bartomeu Vilallonga, beneficiat a Ciutadella, de 20 anys, la conegué a Ciutadella on fa 4 mesos es digué que morí del contagi, ho deien tots els vesins de la sua casa i no la veure més.

SERRA, Miquel. 3-4-1657: sabater, casat amb Margarita Seguí. Joan Martorell, fuster natural de Selva, habitador de la ciutat, de 31 anys, diu que morí a Gandía (Val.) ha fet un any el gener o febrer passats, estava allà i li digueren que hi havia un mallorquí malalt frenètic, el coneixia i anà a l'hospital i el trobà molt mal que ja no parlava, anà a cercar un frare que l'ajudés a ben morí, no trobant-lo anà a cercar el vicari que li digué que ja era mort i estava escrit al llibre de morts, fou públic entre els mallorquins que hi havia a Gandia. Joan Vallori, sabater natural de Selva, h.M., de 25 anys, el coneixia de M., diu que ha fet un any el gener o febrer passat que es trobava a Gandia i Joan Martorell li digué que estava per a morir, anà a l'hospital a veure'l i el doctor Jaume Frontera, son cunyat, li digué que ja havia espirat. La vda. diu que son marit era natural de Sa Pobla, que fa 3 anys el dia de Sant Silvestre i Sta. Coloma se'n anà de M. amb una sagetia que se'n anava en cors i el deixaren a Barcelona malalt, passà a València i sabé que morí a Gandia, li digué Joan Martorell, quan se'n anà de M., tindria uns 30 anys.

SERVERA, Joan. 14-10-1665: àlies Arnavet, d'Artà, casat amb Caterina Torrents. Llucià Gallard, paraire d'Artà, de 35 anys, diu que per Nostra Senyora

de Concepció farà 3 anys que els moros de dues fragates d'Alger saltaren a terra i els captivaren a ells dos, a Llorenç Far, a Arnau Alsina, i a Joan Casselles, àlies Canet, i els portaren a **Alger** i foren venuts a un tagarino que es diu Laxar, tenia a Servera a un jardí a mitja llegua d'Alger, quasi totes les setmanes el portava a Alger, el veia i el tractava, era temps de pesta i cada dia morien de 80 a 100 cristians a Alger, passat alguns dies sense veure'l demanà a un cristià esclau de dit amo per ell i li digué que fou ferit de pesta, passats alguns dies li digué que havia mort i també li digué el fill de son amo, era homo petit, granat de pigota, de 22 anys, de pel roig.

SERVERA, Joan. 21-6-1667: àlies Arnau, d'Artà, casat amb Caterina Torrens d'Artà. Antoni Vives, f. de Joan, conrador d'Artà, diu que dit Joan fou esclau a Alger i ell hi anà a rescatar sos infants que eren esclaus, parlar amb ell, tornant a M. sabé que havia mort de pesta, havent de tornar a Alger la sua muller li encomanà una fe, el dia de Rams passat arribà a Alger a rescatar una filla que tenia esclava, sabé que era mort del seu amo, que li deien Axor, per Josep Losca de Tolosa, Felip Martí de València i Josep Garcia d'Alacant, esclaus del mateix amo, que juraren davant del reverents Gonsalo de Mingues, del doctor Antoni de Harissa i de don Francisco Molignasso, preveres, que era mort de pesta, que l'havien vist morir i enterrar. La vda. diu que els moros el prengueren fa 5 anys i sap que és mort per carta rebuda d'Alger fa 3 anys, per Antoni Vives que ha estat dues vegades a Alger i per boca de Lluçà Gallard que deia que un amic seu l'havia vist morir. 25-4-1667: Tres sacerdots signen una fe (en castellà) que diuen que l'han conegut a Alger i que havia mort de pesta. Josep Lorca, esclau del mateix patró, natural de la Joiosa, declara que l'enterrà, Felip Martín, natural de València, declara que morí de pesta, i Josep Garcia, natural d'Alacant, jura que anà al seu enterro fa 3 anys. 21-6-1667: la viuda Caterina Torrens d'Artà diu que morí a Alger. Antoni Vives, f. de Joan, conrador d'Artà, diu que anà a Alger per rescatar sos infants que estaven esclaus i trobà a dit Servera captiu, tornant a M. sabé que havia mort de pesta, havent de tornar a Alger la viuda li encomanà li portés certificatòria de la mort, arribà a Alger el dia dels Rams per rescatar una filla que tenia esclava i demanà per ell, li digueren que havia mort de pesta, ho sabé pel seu amo que es deia Axor i també per Josep Lorca, natural de Tolosa, de Felip Martí, natural de València, i de Josep Garcia, natural d'Alacant, tots esclaus del mateix amo, els quals juraren en poder dels reverents Gonsalo de Mingues, del doctor Antoni de Harissa i del dr. Francisco Molignasso, preveres, i afirmaren que l'havien vist morir de pesta i enterrar.

SIVILLA, Andrea. 16-4-1656: mariner, casat amb Caterina Darder. Joan Canet, menor, mariner, de 21 anys, diu que era públic a la Ribera que la fragata del patró Bartomeu Fàbregues fa més d'un any partí de M. per Barbaria amb altra fragata en conserva, la del patró Antoni Bertran, català, i els sobrevingué una gran *tormenta* i la barca mallorquina es negà amb totes les persones, entre elles dit Sivilla, ho ha sentit dir a Antoni Horrach, que anava en la fragata catalana que corregué a Orà, havien d'anar a Alger. Joan Canet, teixidor de lli,

major, de 53 anys, diu que sentí dir a Antoni Horrach que Sivilla s'havia negat. Bartomeu Alfonso, àlies Cobrexo, de 55 anys, diu que les barques partiren per Alger i tots els mariners de la nau catalana digueren que la barca mallorquina, on anava Sivilla, es negà. Francesc Pol, mariner de 30 anys, diu que Sivilla fa un any que falta de M., se'n anà amb una fragata mallorquina del patró Fàbregues a Alger, i és fama pública que es mort de negada, a la mar tingueren una gran *tormenta* i la barca es negà i tots els qui hi anaven, mai s'han sabut altres noves. Francesc Ripoll, mariner de 50 anys, diu que fa un any partí de M per Alger la barca del patró Fàbregues on anava Sivilla, es digué públicament per la Ribera que tots es negaren, de diferents vaixells de Llevant i de Ponent no se'n ha sabudes noves. La vda. Caterina diu que fa un any el seu marit s'embarcà per anar a Alger [tallat].

SOLDEVILA, Jacint. 22-10-1662: de Pobleta (Catalunya)

SOLER, Miquel. 4-9-1656: de Montuïri, casat amb Antonina. Pere Planes i Estela, de Felanitx, de 27 anys, el conegué fa 8 anys a Mallorca, se'n anaren ell amb la companyia del capità Brondo i dit Soler amb la del capità Sales, anaren a Tortosa i fugiren els dos amb altres a València, ell vingué a M. i al poc el prengueren i el tornaren embarcar per València, d'allà el dos passaren a Nàpols amb una galera i els aportaren a la ciutat de Consertan de la Pulla⁵, de la província de Nàpols, estant allotjats a una casa morí dit Soler de malaltia en presència seva, de Bernat Matamoros de Felanitx, de Joan Estrany de Manacor, de Joan Perpinyà de Llucmajor i de Gabriel Garau d'Inca, l'enterraren a l'església major de Consersant farà 4 anys. Joan Cerdà (Sardà), tender natural de Felanitx habitador de la ciutat, de 48 anys, diu que Soler se'n anà per soldat i al cap d'alguns anys sentí dir que era mort a molts passatgers que han vingut. Bartomeu Sunyer, teixidor de lli, de M., de 30 anys, diu que havia sentit dir a Bartomeu Miralles, que fou soldat a Nàpols, i trobant-se al port de Barcelona a Miquel Veny que l'havia vist morir, també ho sentí a dir a Joan Soler, pare de dit Miquel. Gabriel Abrines, mariner de M., de 30 anys, diu que la muller li encomanà que parlés amb el sogre per si sabia noves i li digué que son fill havia mort.

SORELL, Joan. 9-11-1652: bracer mallorquí, casat amb Margarita Cifre. Josep Jaume, teixidor de lli de 25 anys, de M., diu que se'n anaren amb una sagetia carregats de blat al camp de Barcelona, allí pararen tenda de vitualles, al mes Sorell caigué malalt i als 5 o 6 dies morí, l'enterraren a l'arenal a 70 passes lluny de la seva barraca. Pere Ramonell, paraire de 38 anys, diu que es trobava amb vitualles al camp de Barcelona i va veure a Sorell que també havia posat tenda de vitualles amb un parent seu, era el mes de març passat, caigué malalt, morí i l'enterraren a l'arenal de dit camp. La viuda diu que fa 6 o 7 mesos el seu marit se'n anà amb son cunyat Josep Jaume amb una sagetia

⁵ No sabem a quina ciutat é refereix, però Pulla o Apulia és la regió del sud-est de la península italiana (el tacó de la bota amb capital a Bari) que formava part del regne de Nàpols.

carregades de vitualles al camp de Barcelona, sabé que era mort per una lletra de Josep Jaume, de les hores ha estat tractada com a viuda.

SORIS, Ramon. 10-9-1652: mariner de Blanes (Catalunya) casat amb Elena Bru. Francesc Garcia, teixidor de lli de M., de 27 anys, el practicà molt a M. i esclau a Tunis, dit testimoni fa 5 anys caigué esclau a Alger i el portaren a Tunis on Soris era esclau de les galeres, prengué mal i morí, el va veure mort, tindria 28 anys. El patró Guillem Miquel, de M., de 45 anys el coneixia, que vivia a la Ribera, fa 3 anys anà Tunis per son negoci i demanà per ell esclaus mallorquina i catalans casats a M. i el va veure malalt a les galeres i altre dia el va veure mort, vingué a M, i portà a Barcelona 22 francesos i parlà amb la seva mare que li digué que havia rebut cartes de la seva mort. Domingo d'Indra, cirurgià de Palerm, de 22 anys, fa 12 o 13 anys que habita a Tarragona on viu la mare de Soris, fa 3 anys va veure cartes amb la notícia de que era mort a Tunis. La vda., de 26 anys, diu que fa 10 anys s'hi casà, a l'any i mig feu un viatge a València i el captivaren moros i el portaren a Tunis, rebia lletres suas, fa 8 mesos ha sabut que era mort, li digueren Francesc Garcia, el patró Pere Flexes, català, i el patró Guillem Miquel.

SOT, Gabriel Ferrà. 24-8-1651: Julià Daniel de Liorna, domiciliat a M., de 35 anys ha conegut a Gabriel Ferrà Sot, mariner mallorquí casat amb Margarita Ros, diu que fa dos anys i 4 o 5 mesos partiren junts de M. amb la barca del patró Lluís Soler per Palerm, allà ell se'n anà en cors amb un bergantí de Palerm i a Càller troba en Carles, un mariner d'Araxa casat a M. amb una filla de mestre Pujol, teixidor de lli, i demanant-li noves de dit Gabriel digué que l'havia vist a Nàpols embarcat en una fragata de Malta per a Palerm i que per dolent temps es perdé el vaixell, sols campa el patró. Francesc Coll, mariner de la ciutat, de 25 anys, diu que Sot se'n anà fa cosa de tres anys amb el patró Soler a Palerm i ell hi anà amb la sagetia del patró Francesc Ballester i li digueren que se'n havia anat amb en Benet Torres, dit testimoni hi restà un any i mig a fer el cors, en dit temps hi ha anà el patró messinès de la sagetia que l'havia perduda per dolent temps i li digué que Gabriel s'havia negat. La vda. Margarita Ros, de 19 anys, diu que s'hi casà fa 4 anys, va estar amb ell un any i se'n anà a Palerm, sabé que es negà a Llevant, era homo ros de 22 anys.

SUNYER, Gabriel. 9-1-1658: Dr. en Medicina, casat amb Antonina Pujol. El mag. Joan Moll, dr. en drets, de 62 anys, diu que estant a Nàpols, fa 8 o 10 anys, arribà dit doctor i posà baix de sa casa a uns estudis que llogava una menorquina dita Carriona, morí de febres, fou sepultat a l'hospital real de Santiago dit dels Espanyols, el va veure enterrar. Josep Mieres, f. de Pere Joan, negociants de M., de 27 anys, diu que fa 8 anys es trobava a **Nàpols** i hi anà dit doctor venint de Roma i posà a un estudi de la casa del doctor Moll, per ser conegut l'anava a veure i un dia el trobà mort al seu llit, l'enterraren a l'hospital de Santiago. La viuda diu que son marit partí per Itàlia fa 10 anys, poc temps després tingué avís de que era mort a Nàpols, passat alguns anys vingué el doctor Moll i li feu relació del que havia passat i de les hores es tinguda per vda.

TERRASSA, Bernat. 7-8-1659: ferrer de M., casat amb Joana Torrens. Joan Arbós, mariner venecià casat a M., de 45 anys, diu que l'any del contagi venien de València en 5 bergantins en conserva, arribant a **Eivissa** baixà dit Bernat ferit de contagi i l'aportaren al convent de Jesús d'Eivissa i allà morí. Joan Pons, mariner de M., de 37 anys, diu que Terrassa era home vell, venia de Madrid i de València venien en un bergantí, quan foren a Eivissa fou ferit del contagi i morí al convent de Jesús que servia de *lazareto*, allí el veren molts mallorquins. Bernat Rebassa, argenter de M., de 33 anys, sap que morí a Eivissa al temps del contagi, dit testimoni es trobava allí vingut de València, ell fou ferit del contagi i l'aportaren al convent de Jesús. Adjunten certificatòria de la parròquia de Santa Maria d'Eivissa de que el 21-7-1652 fou enterrat Bernat Terrassa, de nació mallorquí.

TERRASSA, Gabriel. 3-3-1659: mariner, natural de Roma, casat amb Marianna Sala, àlies Blanquera. Josep Capó, mariner, àlies Batiferro, h.M., diu que es trobava captiu a França i partiren 6 galeres, dit testimoni anava a una en companyia de molts mallorquins captius, prop de la costa de Barcelona una borrasca els rompé l'arbre de la galera i tornaren a França per adobar-la i les vingué nova de que les altres 5 havien naufragat i s'eren negades i perdudes, sap que dit Terrassa, natural de Roma, era a una de dites galeres. Josep Cardell, mariner de la ciutat, de 32 anys, diu que fa 4 o 5 anys era captiu a França un germà seu anomenat Francesc, la mare i germanes li demanaven que anés a rescatar-lo, anà a Toló i demanà a molts captius mallorquins que li parlaren de la desgracia de les 5 galeres que s'havien negades i era públic que s'havia negat en aquella ocasió. La viuda, de 28 anys, diu que fa 7 o 8 anys son marit se'n anà en cors, després d'alguns mesos vingué nova de que eren captius de francesos, i passat un any o dos vingué nova de que les galeres de França s'eren negades al canal o golf de Barcelona, sols n'havia escapada una, després vingué un tal Alòs que li digué que son marit s'havia negat en dites galeres, després vingueren molts de mallorquins que havien estat captius de francesos i sempre li han dit que és mort, quan son marit era viu rebia cartes.

TOLRÀ, Josep. 5-4-1657: mariner. Bartomeu Sanceloni, mariner de 30 anys, diu que es trobava a Dénia quan a Tolosa (?) li prengué mal i l'aportà a l'hospital on als pocs dies morí. Antoni Francoles, mariner de 40 anys, el va veure a l'hospital de Dénia i als dos o tres dies morí. Macià Garau, mariner de 35 anys, diu que es trobava a Dénia un mes abans de Nadal i el va veure mort a l'hospital. Joan Francolí, mariner de 34 anys, a Dénia ajudà a portar-lo a l'hospital on als pocs dies morí. La viuda Anna Cifre, de 21 anys, diu que Antoni Francolí li digué que son marit era mort a l'hospital de Dénia, l'havia vist morir.

TORRES, Antoni. 27-1-1657: mariner de M., casat amb Jerònia Calvo. Pere Jeroni Paris, teixidor de lli, de 28 anys, sap que morí a **Ciutadella** fa 9 mesos a l'hospital, anant amb una sagetia es posa malalt i el portaren a casa de Jaume Moll i després a l'hospital, va ser present quan l'extremunciaren i morí, està enterrat a dit hospital. Pere Bonet, natural de Ciutadella, de 25 anys, diu que

anava amb el patró Bernat Palmer i trobant-se al port de Ciutadella caigué malalt en casa de mestre Jaume Moll, abaixador, i anà a l'hospital on morí. La vda. diu que fa 10 o 12 mesos se'n anà per mariner amb la sagetia del patró Palmer que anava a Tunis, de passada tocaren a Menorca i als pocs dies caigué malalt a Ciutadella i morí, li digué Pere Jeroni Peris i després el patró Munar i molts que han vingut de Ciutadella.

TORRES, Mateu. 14-8-1661: casat amb Margarita Salvà. Cristòfol Ramis, mariner de M., de 30 anys, diu que fa dos anys i mig ell anava per mariner en cors a una sagetia dita St. Francesc i dit testimoni en la nau el Gran Alexandre, les dues corsetejaven en les mars del Gran Duc prop la Gorgona, trobaren una nau anglesa de 35 canons, posaren molta gent de la sagetia a la nau, entre ells dit Mateu, combateren i ell caigué mort, el va veure llençar en mar. Antoni Cabanelles, mariner de M., de 36 anys, diu que anaven junts en cors a la sagetia, prop de Gènova trobaren la nau Gran Alexandre i hi passaren quan veren una nau anglesa molt poderosa que la prengué, dit testimoni amb 6 o 7 mariners havien fugit amb l'esquif, en la lluita fou mort dit Mateu. Bartomeu Fàbregues, mariner de 23 ans, diu que anaven per mariners a la sagetia, alguns passaren a la nau Gran Alexandre, a la Gorgona prop de Florència trobaren una nau anglesa i combateren, hi havia tanta mortandat que procuraren fugir i tornar a la sagetia, veren que rendiren la nau i fou fama que Mateu havia mort al combat, no l'ha tornat veure. La viuda Margarita diu que fa dos anys i mig son marit se'n anà en cors amb el patró Joan Baptista Delopino, vingué la nau que combatent amb una nau anglesa l'havien mort i es mostrà com a vda.

TORTELLA, Nicolau (Tortrella), 8-8-1668: mariner de M., casat am Anna Ferrer. El patró Onofre Victòria, de M., de 55 anys, diu que anava per tinent a la capitana de M. de la que era capità Pere Flexes, fa 6 anys anant en cors trobaren 3 vaixells de Trípol, corsaris de moros, el dia de cap d'any combateren i mataren a Tortella d'una canonada que li llevà el cap, l'enterraren a l'illa de Sira a l'Arxipièlag (Grècia), va veure com l'enterraven, pagà l'enterro als capellans i el bisbe hi assistí. Pere Tauler, mariner de M., de 26 anys, diu que els dos anaven en cors en la capitana de M., el dia de cap d'any de fa 6 anys combateren 3 vaixells de moros de Trípol i el mataren d'una canonada que li llevà el cap, l'endemà l'enterraren a l'illa de Sira de l'Arxipièlag, l'aportà al coll a l'església, molts mallorquins assistiren a l'enterro. La vda. diu que hi va estar casada 5 anys, en fa 7 se'n anà en cors amb la capitana de M., als dos anys sabé que era mort d'una bala d'artilleria.

TRIAY, Pere. 24-1-1655: casat amb Margarita Abrines. Antoni Falcó, natural de Medina del Campo (Castella), de 36 anys, diu que el 1648 es trobava a **Nàpols** com a cap d'esquadra de la companyia del capità Francesc Julià, mallorquí, que li donava el socorro per aportà a Triay, que era soldat de dita companyia, per estar aquell malalt a l'hospital de Santiago, un dia al anar-hi li digueren que era mort, se'n havien anat junts de M. Exlatxads (?) Pasqual, natural de la ciutat, el coneixia i se'n anaren soldats de la companyia del capità Julià a

Nàpols, després de molt de temps caigué malalt i l'aportaren a l'hospital de Santiago, un dia trobà dos o tres soldats mallorquins que li digueren que era mort, en companyia de Francesc Brotat anà a l'hospital i va veure un home mort amb la cara tapada, demanà qui era i li digueren que Pere Triay. Josep Mandilego, natural de la ciutat, de 30 anys, diu que s'escrigueren junts per soldats a la companyia del capità Julià i anaren a Nàpols, després d'algun temps caigué malalt, dit testimoni estigué pres a les galeres alguns mesos, demanà per ell i alguns soldats mallorquins li digueren que era mort.

VALLESPÍR, Joan. 19-3-1665: pare de Sencelles, casat amb Caterina Oliver. Miquel Ribes, ferrer, de 26 anys, diu que se'n anaren junts amb l'esquadra de M. amb la nau anomenada l'Àguila Negra l'any 1660 i al febrer de 1661 trobant-se a Llevant a una illa de grecs que es diu Piscupí (?) saltaren a terra 300 homes per saquejar un catal (?) que hi havia, Vallespir s'apartà 500 passes i 4 o 5 grecs el prengueren i el se'n portaren, havent-se retirat als vaixells trobaren que faltava, al mes hi tornaren i els digueren que l'havien mort. Pere Joan Manera, Ferrer, de 23 anys, diu que fa 5 anys se'n anaren amb l'Àguila Negra, al mig any eren a Piscupí, illa de grecs, saltaren a terra circa de 300 homes per saquejar una vila. Fra Josep Arazo, carmelita, diu que fa 5 anys se'n anà per confessor de la capitana de l'esquadra de Mallorca que s'anomenava St. Antoni, per les carnestoltes prop la quaresma, trobant-se l'esquadra a Llevant donaren cap a una illa de grecs que s'anomena Piscopí...

VAQUER, Domingo. 5-6-1659: sombrero de la ciutat, casat amb Joana Coll. Antoni Femenia, de Manacor, de 34 anys, diu que arribaren a Càller amb una sagetia, dit Domingo estava malalt i anà a l'hospital de St. Antoni, hi anà als 4 o 5 dies i els frares li digueren que era mort i enterrat. Pere Martorell, sabater de 28 anys, diu que a Càller li digueren que era malalt a l'hospital de St. Antoni, l'anava a veure i un matí li digué un frare que servia als malalts que era mort i l'ajudà a enterrar pocs dies abans de les festes de Nadal de 1658. La viuda, de 20 anys, diu que son marit se'n anà del regne fa un any i mig, se'n anà malalt inflat, li aconsellaren els metges que se'n anés a veure si milloraria, després vingueren passatgers i corsaris de Càller i digueren que havia mort a l'hospital de St. Antoni, rebé avís de Bartomeu Horrach, mercader oncle de sa mare, que està a Càller.

VAQUER, Francesc. 11-9-1680: de Porreres, casat amb Francisca Roig. Joan Mut, pare de la ciutat, tingué amiatat amb ell a M. i fora M., fa 6 anys anaren junts a Nàpols per soldats amb el capità Antonio Fernández de las Barcenes, als dos anys s'embarcaren en les galeres de Nàpols, quan foren al port de **Palerm** prengué mal i morí, el va veure morir i el tragueren a terra i l'enterraren al convent dels dominics. Sebastià, menorquí de 27 anys diu que fa 6 anys s'embarcà a Menorca per soldat de la companyia del capità Antonio Fernández de las Barcenes que venia de M., en dita companyia hi havia Francesc Vaquer, anaren junts a Nàpols on s'embarcaren a les galeres, als dos anys se'n anaren a Sicília amb les galeres, al port de Palerm dit Vaquer caigué malalt i morí, ajudà a enterrar-lo.

VENECIÀ, Baptista. 5-11-1652: casat amb Joana Mitjavila. Joan Baptista Emparach, de Nàpols, de 39 anys, diu que ha menjat diverses vegades en sa casa davant de St. Llorenç⁶ i sap que morí fa 4 anys, trobant-se a Messina, que anava per mariner al vaixell St. Salvador, de l'armada de Nàpols, va veure passar un vaixell raguseu que anava a descarregar blat a Nàpols, que aportava de Pulla, per ordre del general anà amb altres amb una falua a reconèixer dit vaixell, allà va veure dit Venecià per mariner i conversà amb ell, als dos o tres dies sabé que el vaixell es perdé devers Calàbria, sols es salvà el contramestre que anà a Messina i li contà la pèrdua. Estefano de Nicolo, venecià, de 18 anys, diu que es trobava a Messina per mariner a l'armada de galions de Nàpols i sabé que es perdé un vaixell raguseu que havia passat per davant carregat de forment, es perdé tota la gent excepte el *cabomestre* que per terra arribà a Messina i relatà la pèrdua, sentí a dir que morí Baptista Venecià. El patró Joan Alemany, de 47 anys, el conegué molt, se'n anaren junts de M. amb l'armada de Nàpols per mariners, dit Baptista es disgustà amb el capità del vaixell i s'embarcà a un vaixell raguseu que anava a Pulla⁷ a cercar blat per Nàpols, ell hivernà a Messina, sabé que el vaixell es perdé i sols havia escapat el *capomestre*, farà 4 anys.

VENTRA, Joan Baptista. 14-3-1660: patró de Gènova, casat amb Anna Bru. El patró Gabriel Renard, àlies Dastre, de 23 anys, diu que es trobava a Liorna, el dijous llarder ha fet un any, i el capità genovès que és guarda de mar del port de Liorna li digué que era mort a **Sardenya** i li ensenyà la carta d'un mercader de Sardenya que feia negoci amb ell on deia que la malaltia no li durà més de 4 dies. Jaume, germà d'Anna Bru, f. del patró Jaume Bru, diu a una carta que anant de Liorna a Càller un vaixell de moros els prengué la barca i sortiren tots nuus i descalços, dit testimoni perdé 200 escuts de la roba que portava i son cunyat 600 escuts el qual morí en casa d'una mercaders genovesos que li donaren bona sepultura i feren dir 100 misses, morí el 22-1-1659 sense testament, li diu que estarà més bé casada. Altra carta. El mestre Rafel Maltès, boter de M., de 40 anys, diu que les dues cartes han estat escrites per Jaume Bru, que es troba a Càller, cunyat seu.

VICH, Jaume. 3-12-1668: sastre mallorquí, casat amb Joana Deià. Maties Mas, doctor en drets, de 58 anys, diu que fa 8 anys es trobava a **Eivissa**, exercint l'ofici d'assessor, i allí es trobava Vich que era soldat de les forces d'Eivissa, per malaltia corporal l'aportaren a l'hospital on morí, el va veure morir i enterrar. Joan Mas, beneficiat a Eivissa, diu que Vich, que era soldat, morí d'una greu malaltia a l'hospital, per ser amic seu l'anava a visitar.

VIDAL, Francesc. 16-3-1680: f. de Francesc i de Magdalena Roig casat a Sta. Creu el 25-9-1672 amb Margarita Tous, f. de Joan i de Bàrbara. Francesc Vicenç Amorós, natural de Sóller, de 28 anys, diu que ha estat esclau a **Alger** on també ho era dit Vidal, fa dos anys prengué una malaltia i morí al bany del

⁶ Cripta de Santa Creu.

⁷ Pulla: regió d'Itàlia que ocupa el SE de la península.

rei d'Alger, el va veure morir. Pere Mut, natural de Lluçmajor, de 21 anys, diu que a Alger els dos eren esclaus del mateix amo i fa dos anys morí de malaltia dins el bany del rei, el va veure mort i cosir.

VIDAL, Llorenç. 21-9-1688: de Santa Margalida, casat amb Francina Fluxà. Ramon Quart, de Pollença, de 41 anys, el va conèixer a Sardenya on era soldat de galeres, poc abans de partir per M. dit Vidal caigué malalt i l'aportaren a l'hospital de St. Antoni de **Càller**, morí i l'enterraren allí. Jaume Bartomeu Thomàs (?), de la ciutat, diu que el va veure a l'hospital de Càller, vingué a M. i en certa ocasió parlant de bandejats mallorquins que són morts fora digué que l'havia vist enterrar a Càller i una dona digué que era germà seu.

VIDAL, Miquel. 27-11-1658: àlies Ramanyola. Joan Binimelis, de Manacor, de 40 anys, diu que anaren junts amb Antoni Mir a la mar per divertir-se, dit Vidal llençà en mar un morenell i per una gran tempesta es retiraren dins una cova, anà a veure el morenell i caigué dins mar. Antoni Mir, *Topisco*, de 45 anys, de Manacor, relata la borrasca i com un cop de mar el portà endins

XAPALI, Francesc (Xapeli). 12-10-1651: patró català, casat amb Caterina Gaudolfa. Francesc Vara, àlies *Frenti*, mariner de Palamós, h.M., de 37 anys, havia navegat molt amb ell, diu que al gener farà un any partiren plegats en cors amb la sua sagetia i sobre Cadaqués trobaren una sagetia francesa la qual prengueren i dit patró hi pujà amb 17 o 18 persones i digué que si es perdien per dolent temps es trobarien al moll de M., es mogué gros dolent temps de Ponent i de Llebeix, es dividiren, ells arribaren a M. i el patró no, anant altra vegada en cors a Gènova trobaren 4 mallorquins que els digueren que tots s'havien negat,

XIQUER, Joan. 29-12-1677: pescador de M., casat amb Francisca Riera. Francesc Xiquer, pescador, diu que era son germà i que el dia de Ntra. Sra. de la Candelària farà 5 anys al matí s'embarcaren junts, cascú amb la seva barca, davant Cala Pi dit testimoni es tirà a la mar amb el seu llaüt per veure si pescarien, l'endemà era divendres i es mogué tanta fortuna que quasi es veren perduts, abans d'arribar al moll, seria cosa de més de 3 hores de dia, dit Joan tingué desgràcia i es negà amb 3 persones més, no n'han sabut noves, Pere Crespí, pescador, al principi de la Quaresma li aportà un rem i un parat que havia trobat a Cala de Vinyes, conegué que era de la barca del seu germà. Sebastià Salom, boter, de 26 anys, diu que fa uns 5 anys es trobava a la Porrassa i va veure un bergantell de barca que era nou, el tragué de mar que jutjà que era de la barca de dit Xiquer, en altra ocasió es trobava a Cala Pi li digué el torrer de Cap Blanc que havia vist trabucar la barca i que s'eren *anegats*. Pere Crespí, pescador de 45 anys, diu que en un mal temps es negaren dins la badia d'aquesta ciutat ell i 3 més, no ho va veure però trobà a la ribera de la mar vestigis de la barca, un rem i un parat, que conegué. Guillem Aulí, boter de 27 anys, diu que fa 5 anys a Cala Pi li digué el torrer de la torre del Cap Blanc que d'allà havien partit dos llaüts, el de Francesc i el de Joan Xiquer, i en va veure trabucar un. Joan Coll, mariner de 40 anys, diu que fa 5 anys, per les Carnestoltes, pescava amb el patró Gabriel Pinya i un dia per mal

temps es retiraren a Cala Pi, hi estigueren aquella nit, veren partir la barca de Joan Xiquer i al arribar a ciutat els digueren que s'havia perduda. La viuda diu que fa 5 anys son marit morí de desgràcia, el dia abans de Ntra. Sra. de febrer, anant amb el seu llaüt prop del Cap Blanc es mogué fortuna i tots els de la barca es negaren.